ÎNTRE BARIERE

Redactor: MICHAEL HAULICĂ
Tehnoredactor: ONA FRANTZ

MILLENNIUM PRESS

440021 Satu Mare, Str. G. V. Popescu Nr.7
tel.0771-223312, e-mail: office@millenniumpress.ro
www.millenniumpress.ro

Doru Stoica

ÎNTRE BARIERE

MILLENNIUM PRESS

Doru Stoica
ÎNTRE BARIERE

Copyright © Doru Stoica, 2009

Pentru prezenta ediție în limba română
toate drepturile aparțin Millennium Press.
Reproducerea integrală sau parțială a conținutului acestui volum,
prin orice mijloace, fără acordul scris al editorului constituie o încălcare a
Legii Dreptului de autor şi se sancționează potrivit prevederilor acesteia.

În amintirea Mariei D. Anghelache

Între bariere

Aveau acelaşi parfum pentru noi şi verile şi iernile, netulburat de cel al cîmpurilor înflorite şi nici de cel al zăpezilor veşnice, acelaşi parfum pe care aproape că nu îl mai simțeam, aşa de bine îl cunoşteam, dar fără de care nu am fi putut trăi, nu pentru că ne-ar fi plăcut în mod deosebit, nici nu avea de ce să ne placă, ci pentru că era al nostru, în noi, şi ne scăldam în el aşa cum puii de lup se tăvălesc în miasmele culcuşului lupoaicei, în siguranță, nu era ceva simplu, dar nici sofisticat, o mixtură neomogenă, dar cu o idee comună, adîncă, pe care o primeai cu încîntare în sîngele tău la început, pînă ce ajungeai să nu-i mai simți prezența, ştiai că îți curge prin vine şi atît, era suficient, spuneai „îl am în sînge" şi, cînd coborai în gările risipite anarhic sub arşița Bărăganului, nu te mai măcina regretul, ştiai că a doua zi de dimineață trenul va fi la locul lui, cu parfumul său cu tot, cu tovarăşii de drum, aceiaşi, numai ce urcai şi ți se întindeau sticlele cu țuică de prună, hei, ce faci, băi Gheorghe, stai aci lîngă nen'tu, îți strigau, îți luau şapca şi se prefăceau că o scapă pe fereastră, deasupra lanurilor de grîu, îi înjurai şi o recuperai alergînd printre bagaje, era bună țuica, ai fi băut mai des, dar nu se făcea să calci protocolul, sticla îşi avea locul ei lîngă servieta din piele putredă a celui care pusese banul la bătaie, nea Vasile, îi ziceai mai dă-mi şi mie un gît, nu se putea oricum, cererea lăsa în urmă o dîră de tăcere, uite-al dracu', ăsta a

avut curajul să zică, celelalte cereri se decalau corespunzător, în timp, pe nea Vasile îl cam rodeau colțurile inimii, dar se consola cu ideea că a doua zi altul avea să fie fraierul, o schimbare infimă, lucrurile aveau să se desfăşoare absolut la fel, mai dă-mi şi mie un gît, măi Corcodeanu, Nicu-Pac-şefu, Avram Zugravu, A lu' Reta, Ghimirlici, Bălică şuie, Jan Față-de-lapte, Mitică-Biu, Calistrache, ceilalți, sticlele cu etichete jupuite aveau să se dezlipească de lîngă servietele roase, cu încuietorile stricate, licoarea avea să se plimbe pe deasupra cărților de joc încremenite pe genunchi, zguduite doar din cînd în cînd, la oprirea trenului în halte micuțe înfipte între pîlcuri de plopi, uite mă, că s-a terminat sticla, nu-i nimic, am ajuns, într-adevăr, puțin după răsăritul soarelui locomotiva începenea la marginea Ploieştiului, se umpleau potecile cu ai noştri, cîrciumile de pe lîngă gară erau pline cu fericiții de la schimbul trei, îți lăsa gura apă, ei lasă-lasă, nu se face el ceasu' trei jumate? o să vedeți voi, le-o promiteam noi încruntați şi luam calea fabricilor, doi cîte doi, aşa cum ne împărțiseră Dumnezeu şi rudele mai înstărite de la oraş, cărora le căraseră ăi bătrîni pulpe de porci şi de viței, 'ai, Domnu Cutărică, angajează-l mătăluță şi pe ăsta micu al meu la fabrică şi nici io n-oi fi zgîrie-brînză, ne înfipseseră între fiare străine cărora le dădeam nume de pe la noi ca să le putem înțelege, Joiana, Miercan, Duman, nu se supărau strungurile, frezele şi ciocanele de forjă, torceau blînde sub palmele noastre învățate cu mîngîierile animalelor din curte, din cînd în cînd doar, mai înhățau pe cîte unul şi îi rupeau o mînă, îi tăiau degetele, nu iertau atunci fiarele, iar bietul om înjura molcom maşinăria cu gînd să rupă coada lopeții pe ea cu prima ocazie, treceau orele repede, venea treijumate, înfigeam cartoanele în ceasul de pontaj şi odată cu clănțănitul din mațele lui începeam să simțim parfumul trenului, ne

întreceam spre gară tîrînd de servietele pline cu pîine, treceam printre bodegile care ne aşteptau cu gurile căscate, flămînde, gata să ne înhațe, nu era după cum doreau ele, ne aruncam singuri, victime benevole, în gura cîrciumilor preferate, mîngîiam mesele de tablă cu palme murdare, îți trebuiau ani pînă să îți dai seama că ştii fiece zgîrietură şi adîncitură din metal, dădeam pe gît paharele ciobite, şi pe astea le cunoşteam, uneori rîdeam, uite bă, iar a ajuns Ciobilă la Calistrache, trage la tine, bă, ăsta era cam lunatic, bea ca prostul fără să se uite, îl vedeai cu buza sîngerînd şi n-aveai ce face, te apuca rîsul, Calistrache se ştergea cu mîneca şi pe griul murdar al hainei o altă dungă roşie se adăuga celorlalte, ca într-un calendar de ocnaş, un amărît era, nu urca niciodată treaz în tren, bea de furie şi necaz blestemîndu-şi nevasta, io înțeleg, bă, că e proastă da' de ce e urîtă, bă, asta nu pricep, ha? ia spune-mi tu! şi n-aveam ce-i face, îl lăsam cu durerea lui, cu suferința estetică profundă care îi chinuia măruntaiele uscîndu-le ca pe nişte bozii, cerînd imperativ alcoolul binefăcător, îi dădeam dreptate bietului om căci îi vedeam uneori perechea aşteptîndu-l la barieră, ținînd bicicleta de coarne şi măturînd cu privirea uşile vagoanelor, pe Calistrache trebuia să îl aruncăm din tren, i se muiau picioarele de cum o vedea, lipită de lemnul roşu cu alb al barierei, urla ca din gură de şarpe cînd îl apucam de guler şi îl prăvăleam pe scară, nu vreau, nu vreau la ea, răcnea el, nouă nu ne păsa, rîdeam, dar ni se strîngea inima cu gîndul la barierele noastre, înşiruite pînă hăt departe în burta Bărăganului, spre Slobozia, unde coborau ultimii.

Pe Calistrache îl ridicam de subsori la cinci dimineața şi fericirea tîmpă de pe chipul său nu se ştergea pînă după răsărit, cînd lumina zgîrcită împrăştiată peste cîmpurile de rapiță îi aducea aminte că ziua avea să se termine, iar el

avea să eşueze în braţele putrede ale scorpiei, înnebunea atunci şi gîlgîia din sticlă cu ochii holbaţi de groază, apoi plîngea tăcut pînă la marginea Ploieştiului, aşa era în fiecare zi, ne temeam să nu se prăpădească de inimă rea, numai că a venit toamna aia ploioasă cînd podelele vagoanelor s-au acoperit cu o mîzgă roşie ca sîngele şi barierele din lemn au început să se umfle din cauza apei de nu se mai puteau ridica, iar oamenii trebuiau să le salte urcîndu-se cîte trei peste greutăţile din capăt, toamna aia cînd cîmpurile s-au acoperit de ape şi trenurile au început să meargă tot mai greu, tîrîndu-se de la o haltă la alta însoţite de stoluri de pescăruşi înfometaţi, oprind la semnale cîte o oră, timp în care unii scoteau undiţele pe ferestre şi pescuiau peşti graşi cu burţile doldora de icre negre, de unde veniseră peştii ăia nu ştia nimeni, toamna aia blestemată cînd vitele au rupt gardurile şi s-au năpustit înot către apus, cirezi întregi, înaintînd prin apa mîloasă a cîmpiilor, mînate din urmă de delfini cu coarne de bou, toamna aia cînd ne-am trezit că un înger ne cere biletele pe care nu le avuseserăm niciodată, ne-am apucat să ne întoarcem buzunarele pe dos aşteptînd ca aripile să i se desfacă sfîşiind uniforma nou-nouţă de ceferist, era o femeie cu păr moale şi ochi de tăciune, mirosea a pădure de brad şi i se legănau şoldurile ca plopii din gările pustii pe unde treceam iarna, ne chinuia imaginea ei, aşteptam cu sufletul la gură să apară în ziua următoare, cumpăram bilete la alte trenuri, aiurea, doar ca să mai rămînă o secundă în plus între noi, pîndeam în linişte clănţanitul cleştişorului de metal, îi simţeam parfumul din celălalt capăt al garniturii, ne îmbrăcam în ţoale noi şi curate, trăgeam semnalul de alarmă în mijlocul pădurilor doar-doar o avea vreunul noroc, zadarnic însă, şase luni de zile ne-a bîntuit năluca ei, apoi a venit vara şi trenurile opreau în disperare în mijlocul

lanurilor de grîu îmbuboşate de roşul macilor şi ne repezeam cu toţii să facem buchețele, era o întrecere de nebuni, plecau fără noi, abia dacă reuşeam să ne agățăm de ultimul vagon, noi, cei mai tineri, bătrînii rămîneau plîngînd între linii, cu cîteva flori ofilite între degete, cu sudoarea şiroindu-le lipicioasă de sub şepci, alergam printre călători căutînd-o, dar ea nu mai era, se ascunea pe undeva, nu ne-am dat seama unde, la început, apoi i-am asociat lipsa cu dispariţiile lui Calistrache şi s-a lăsat o negură peste noi, l-am blestemat şi l-am amenințat că o să-i spunem nevestisii, dar lui nu-i păsa, n-aveai cum să-l învinuieşti, îl pîndeam la ieşirea din compartimentul conductorului, proaspăt, radiind o fericire mult prea mare pentru el, atît de mare fericirea, încît s-a prăbuşit greoaie şi asupra noastră şi ne-am hotărît să îi ajutăm, au avut o nuntă ca în basme, chiar dacă nelegiuită, nuntaşii nu se cunoşteau între ei, băuturile erau de toate soiurile, lăutarii erau adunați dintr-o gară şi lăsați în următoarea, şi tot aşa, mai departe, printre dealuri, îngerul cu caschetă plutea în rochie de mireasă printre bocancii plini de noroi ai navetiştilor, compostînd bilete şi primind sărutări de felicitare, urmată de întreg convoiul de petrecăreți, în gări se urcau alți călători şi intrau în vîltoarea nunții, nevestei legiuite a lui Calistrache i-am dat să bea dintr-o sticlă de rachiu, acolo, pe lemnul barierei, i-am spus că bărbatu-său rămăsese să lucreze şi în tura de noapte, ne-a crezut, s-a holbat mirată la țiganii care cîntau din acordeoane şi dănțuiau între linii, la hora încinsă în jurul impiegatului nedumerit, la dansul găinii bete şi al cearşafului pătat de sînge, la fierul bicicletei pe care, cu răutate, i-l împodobiserăm cu ghirlande de flori, la toate celelalte care s-au îndepărtat mai apoi de ea, înşiruite unul după altul, pînă la ultimul vagon, de care atîrnau trăncănind între traverse optzeci şi şase de cutii goale de

conserve, atîtea cîte se consumaseră pînă atunci la ospăț, a rămas cu inima îndoită femeia lui Calistrache, dar s-a liniştit a doua zi, cînd bărbatu-său a coborît liniştit din tren, a făcut cu mîna cuiva pe care ea nu avea să îl ştie niciodată şi a sărutat-o bucuros pe frunte, în timp ce noi, ceilalți, eram ocupați consolînd îngerul care plîngea în pumni dînd amenzi la întîmplare, am reuşit cu greu să o liniştim, nu-ți face probleme, puică, îi spuneam, uite, mă jur, mîine la ora cinci, bărbatu' tău va fi aci, şi aşa a fost nu numai a doua zi, ci şi a treia şi a patra şi treizeci şi doi de ani după aceea, mai puțin duminicile cînd trenul era anulat, lui Calistrache născîndu-i-se în timpul ăsta nouă copii pe care îi luam pe lîngă noi de cum se făceau mai măricei, pe cei mai mici lăsîndu-i să atîrne de poalele mamei lor care composta bilete cîrpindu-i pe cei mai obraznici care ne vărsau băutura, ne furau cărțile de joc ascunzîndu-le sub micuțele lor caschete de ceferişti şi mai ales ne supărau aruncînd cu sticlele goale în femeia bătrînă care aştepta la o barieră ținînd de coarne o bicicletă de care în fiecare an, într-o anumită zi, atîrnam ghirlande de flori în sunetele unei muzici dezlănțuite, înconjurați de țigani cu fluiere şi țambale şi multă veselie, căci lui Calistrache îi plăceau aniversările şi petrecerile de orice fel aşa cum ne plăceau nouă ieşirile la pensie, cînd sărbătoriții umpleau trenurile cu băutură şi dănțuiau pînă la gara lor, unde îi bufnea plînsul şi nu se îndurau să coboare şi mulți ani după aceea îi vedeam palizi, sprijiniți în bastoane lîngă bariere, fluturînd cîte o mînuță plăpîndă, de parcă ar fi vrut să mîngîie încă o dată barele lucioase ale vagoanelor, mai tîrziu cineva le observa lipsa şi, deşi nimeni nu mai ştia cum se numesc, îi plîngeam cîteva clipe, apoi reluam jocul de cărți întristați, ştiind că într-o zi fiecare din noi avea să coboare pentru ultima dată, fără speranță era drumul nostru, dar asta numai pînă în

ziua cînd i-a venit rîndul lui Calistrache, care a doua zi după ieşirea la pensie s-a prezentat imperturbabil la trenul de dimineață, şi-a îmbrățişat îngerul şi cei nouă copii, apoi ne-a mărturisit că şi-a părăsit nevasta cea adevărată, lucru pe care noi l-am aprobat din toată inima organizînd o bacanală cum nu se mai văzuse şi bucurîndu-ne de tovăraşia lui mulți ani după aceea, pînă ce i-a venit şi lui sorocul, dînd ortul popii chiar în gară la Dîmbu, la doi paşi de Ploieşti, odată cu ultima înghițitura dintr-o sticlă cumpărată din banii lui. A fost jale mare atunci, l-am pus în coşciug, i-am cumpărat bilet şi am stat cu el pe rînd, pînă ce am ajuns în gara unde nevastă-sa încă îl mai aştepta ținînd bicicleta de coarne, i-am legat un prosop de ghidon fără să-i spunem nimic despre bocetele care se înălțau din vagonul de bagaje împletite cu slujba de îngropăciune ținută de părintele Vărzaru din gara Ciorani, şi am plecat mai departe, spre Slobozia, unde se înfunda linia, şi la capătul unei şine moarte ne-am îngropat cu mare cinste tovarăşul de drum, iar mai tîrziu ne-am adunat la parastasele şi pomenile pe care i le-au făcut cu smerenie nevasta şi copiii, mulți ani la rînd, de fiecare dată avînd grijă ca la întoarcere să coborîm lîngă o barieră veche din lemn, să dezlipim mîna unei bătrîne de pe o bicicletă din care nu mai rămăseseră decît coarnele, să desfacem palma muncită şi pe jumătate putredă şi să strecurăm în ea pe furiş o lingură de colivă proaspată aşa cum poate ar fi vrut să ne lase cu limbă de moarte Calistrache...

Despre chinezi, primari, burice...

Totul continua de cîțiva anişori buni, Francisco îl amenința cu moartea pe Rodolfo de Tijuana dacă nu avea să o lase în pace pe Maria de Ciudad, Celso şi Micaela nu se mai săturau unul de celălalt, tare mult se mai iubeau ăştia doi, Virginia îi mărturisea lui Juan că este însărcinată, dar nu îi reproşa decît simțămintele sale cu totul şi cu totul admirabile, Estella era foarte fericită că îşi tot regăsea mama, Blanquita o întîlnea pe Rosina în biserică şi era foarte mişcată de acest eveniment, Maria-Helena era din ce în ce mai îndrăgostită de Adrian în timp ce acesta se hotăra să îi mărturisească dragostea Micaelei, ce aveau oare să facă Domingo şi Graciela aflînd de intrigile lui Julian?, sentimentele lui Arcadio-Velasquez erau împărtăşite de Juliana care într-o zi avea să cadă de pe cal pierzînd copilul lui Romario în nişte boscheți, Fatima şi Blanca se întîlneau la mormîntul lui Macario şi îndurerate îşi recunoşteau vina şi împărțeau plîngînd o pungă de macaroane, Esmeralda suferea gîndindu-se la copilul ei care se născuse mort, cam cu astea ne umpleam noi zilele, şi nu sesizam curgerea timpului, pînă într-o zi cînd ne-am privit unii pe alții şi, sătui de atîtea chipuri familiare, ne-am spus ia stai măi, stai tu puțin, nu cumva Timofte Tot-Ăla-I are dreptate? ei, drăcia dracului, să ştii că nărodul s-a prins cum stau treburile, şi ne-am adus aminte de rînjetul lui, şi uite-aşa disprețul cu care ne împroşca de o jumătate de secol a prins

să supureze de sub coaja de batjocuri sub care trăia nătîngul, şi ne-am apucat să-l înjurăm de mamă, mamă-sa aia grasă de întuneca strada cînd ieşea din curte, se speriau copiii şi începeau să plîngă, mugeau vitele speriate ca la eclipsă, găinile începeau să urce în cuibare țepene de somn, grasă nu de trai bun sau de alte alea, Didina, aşa era ea de tînără, nici nu-şi închipuia cineva pe vremea aia că o să-şi găsească pereche, se obişnuiseră oamenii cu silueta ei de basculantă stingheră zdrăngănind cu găleţile goale în mîini prin gropile uliței, tînără, enormă şi singură, dar asta numai pînă în ziua cînd Timofte ăl bătrîn, îngrijorat de propria-i obezitate şi constatînd cu durere că nu mai încape pe uşa cîrciumii, luase drumul spre Ierusalim, în pelerinaj, şi pe mijlocul drumului se întîlnise cu ea, ce mai faci tu, puică, o întrebase, iar ea se topise ca un aisberg, toată, îi sclipiseră ochii a zîmbet şi lui i se rupsese inima în trei bucăți şi toate urlau ia-o, ia-o, măi omule, alta ca ea n-o să mai vezi, asta-i perechea ta, Timofte, se dusese la ai ei a doua zi şi le zisese de-a dreptul mi-o dați ori o omor, ăştia se bucuraseră, îşi luaseră de mult speranța, mai mai să-l primească şi în casă de bucurie, dar se opriseră la timp, căci biata lor cocioabă n-ar fi rezistat presiunii răsuflărilor pețitorului şi pețitei, s-au luat fără nuntă, ca oamenii sărmani, şi-au făcut o casă mare cu numai două odăi, pe care mai tîrziu, după stingerea neamului, aveau să o transforme comuniştii în cămin cultural, s-au mai chivernisit un pic şi hai să facă şi-un copil, n-au stat prea mult la îndoială şi s-a trezit într-o zi satul cu încă un suflet în caiet, la primărie, spre marea uimire a tuturor, căci nici măcar Anica, cea mai dată dracului moaşă din sat, nu mirosise măcar că Dididna era borțoasă, ne-am trezit aşa că ne zgîrie urechile orăcăitul unui pisoi pierdut între fustele muntelui de carne şi iarăşi ne-am minunat că tare era mic copilul ăla, mă auzi, frate?

o orătanie plăpîndă care abia mai respira, explicația oficială fiind că, desigur, mama băiatului era tot atît de grasă pe dinăuntru ca şi pe dinafară şi că, de bună seamă, biata creatură nu avusese loc să evolueze cum se cădea pînă în stadiul de om, rămînînd în cel de pisică, dar asta nu ne împiedica să îl iubim din toată inima, te iubeam măi, mă auzi? cu toții şi fiecare în parte, şi poate pe aici pe undeva a fost şi greşeala noastră, în afecțiunea necondiționată şi impersonală în care îl scăldam, fără să vedem răul pe care îl făceam dorind să facem binele, iar cînd am înțeles era deja prea tîrziu, trebuia să fii prost de-a binelea ca să nu vezi că lui Timofte ăl mic îi lipsea ceva, ne încurca bietul copil, nu pe noi, ci între noi, îl vedeam cînd era deja măricel cum ne privea speriat cînd îl întrebam ce face, iar el răspundea mă joc, bărbatule-cu-nădragi-negri-şi-haină-de-postav, îl întrebam care-i mă, mă-ta, iar el, holbîndu-se la adunătura de amărîte din curtea bisericii, se scărpina în cap, apoi se repezea la una cu fustă verde pentru că mamă-sa purtase cîndva una, o informație rămasă întîmplător prin cutele creierului său micuț, pur şi simplu oamenii nu aveau fețe pentru el, hainele erau salvarea lui, sărmană compensație, ni se făcea milă uneori, dar demonii din noi pufneau pe nări şi dădeau pinteni, ne apuca aşa o mîncărime între urechi şi începeam cu glumele, rîdeam de tine, frate, hai cu mine, puiule, îi zicea cîte unul şi îl lua de mînă, iar ăl mic era convins că glumețul e tată-său şi se lăsa dus prin cîrciumi, îi spuneam vezi, mă, că te cheamă mă-ta, şi îl trimiteam în porumbişte unde scotocea nedumerit pînă dădea de Tanța, goală cu vreun hăndrălău din satul vecin, îi striga în ureche mamă, uite, am venit, se ducea hăndrălăul ca vîntul, cu nădragii la subsori şi basca pe vîrful capului, fugea ca de moarte, nu-l mai vedeai, ne blestema Tanța că-i stricam ploile şi otrăveam mintea copilului, venea şi

Didina cu ocările claie, voia să-şi ia odrasla acasă, dar el urla, nu-nu, asta e maica mea, femeie, şi se agăța de fusta murdară de pământ a Tanței, ce mai rîsete se înălțau atunci, Doamne, ca la bîlciuri era, presărată cu hohote a fost copilăria lui Timofte, mai tîrziu abia, în vremea secetei, nu ne-a mai ars nici unuia de glume şi nătîngul a scăpat mai ieftin, s-a înecat în plictisul satului un timp, iar anii nu se încurcau în rînduieli, treceau peste el, prin el, pe sub el, se înfuriau şi se învîrtoşau prosteşte, se îngroşau de necazuri şi de boli, dar pe el nu-l schimbau, rămînea pierdut între noi, într-o mare de chipuri necunoscute, împărțite doar în două, bărbați şi femei, dar asta nu întotdeauna, existînd bănuieli că pe motivul ăsta primele sale experiențe erotice n-ar fi fost tocmai heterosexuale, nu-l puteam condamna, în adolescență frăgezimea se distribuie anapoda în stînga şi în dreapta, iar pentru unul ca el asta putea fi al naibii de important, mai tîrziu a reuşit să treacă peste asta, chiar începuse să-i placă, bănuiam noi, pentru el toate femeile puteau fi Maria-nebuna satului, care îl înghesuise odată în nişte tufe, aşa că le trata în mod egal, vîrsta nu îl inhiba, era un romantic, aduna flori din dosul cimitirului pentru nevasta preotului, dar o uita şi le dăruia rînjind timid vreuneia dintre babele rătăcite prin biserică, ne distrau de minune mărunțişurile astea şi le încurajam, ne travesteam în femei şi ne sulemeneam ca să-i rupem inima, să-l punem pe jar, să-i auzim bombănelile duioase, să-l vedem cum se dezbracă întărîtat în vreun hambar, să savurăm dezamăgirea care îl lovea ca un trăznet după alipirea trupurilor goale, să-i citim pe buzele palide eterna replică, fir-aş al dracu', tot ăla-i, refren fatalist care i-a dat şi numele, după cum renumele i-l adusese cunoaşterea de neînțeles a soiurilor de vin din tot județul, numai ce gusta din pahar şi-l auzeai măi omule, ăsta-i vin cules într-o joi cam pe la

asfințit, din vie de pe deal, butoiul avea o gaură în capac pe care ai astupat-o cu smoală şi uite, mă jur, femeia ta era borțoasă în luna a cincea chiar atunci, mai tîrziu a născut o fată urîtă care o să moară într-un februarie în tren sau în căruță şi calul cu care ai arat via avea o potcoavă strîmbă, şchiopăta săracul, ce talent aveai măi frate! ne minunam de harul lui drăcesc, dar profitam, îl duceam pe la oraş şi puneam pariuri cu negustorii, veneam toți frînți de băutură, numai el treaz, bombănind, acu să fiu al dracu' dacă nu semănați mai mult ca oricînd, ce femeie o fi fost aia de v-a făcut, cît s-o fi chinuit biata cu atîția copii, rîdeam de ne prăpădeam, uneori îl băteam de îl lăsam lat, în joacă, numai ca să leşinăm apoi citindu-i declarațiile date la miliție, şeful de post îl cunoştea bine, aduna hîrtiile alea într-un dosar cu coperți lucioase cu gînd să scrie un roman după ce avea să iasă la pensie, era bine că nu ținea duşmănie Timofte, cu mare uşurință ar fi putut să devină un mizantrop pe cinste, dar nu se întîmpla aşa, ura se împrăştia pe mult prea multe capete, rămînea numai o bucățică pentru fiecare din noi, cum s-ar zice în ciuda generalizării, nătîngul avea conştiința individualității, îl rodea, credeam noi, pe undeva pe dinăuntru handicapul lui, dar n-o arăta prea tare, trăgea foloase chiar, cerea bani tot timpul, de la toți, dar nu-i înapoia niciodată deşi îi reaminteam drăceşte şi datoriile reale pe lîngă cele inventate, cam atunci începuserăm noi să bănuim că nu era chiar prost Timofte, nu, nu erai prost deloc, abia mai tîrziu ne-am convins, într-o seară, după Sfînta Marie, cînd a apărut autocarul cu chinezi dintre două căruțe încărcate cu fîn, erau într-o excursie şi aveau aparate de fotografiat mici şi negre, clănțăneau tot timpul din ele spre vacile satului şi spre bețivii care ieşeau din cîrciumă, apoi parcă vorbiți s-au întors cu toții spre Timofte şi au început să ciripească repede între ei pozîndu-l pe mocofan,

toți odată, clic, cu acelaşi rînjet scrijelit pe fețele galbene, ăsta a înțeles şi s-a pornit să-şi umfle muşchii, să fandeze şi să-şi bombeze pieptul şi odată l-am văzut cum se luminează la față şi începe să rîdă, îi curgeau lacrimi de bucurie, s-a repezit la gălbejiți, i-a pupat, i-a mîngîiat pe chicile negre şi le-a spus pe nume repetînd în păsărească lor ca un tîrşîit de papuci, cşîn țîn vînt, ciu-lin şi pi-lit, nume de necredincioşi, l-au adoptat repede chinezii şi l-au ținut după ei două luni, cît au stat între noi, ne uitam prostiți la momîile galbene, pitici, urîți, obraznici şi răi, pentru noi semănau ca picăturile de apă, numai Timofte se pare că îi recunoştea, naiba ştie după ce semne, mai vedeam pe cîte unul că ne fură găinile şi se topeşte în porumburi, alergam dupa ceafa galbenă, dar pas de-l mai găseşte după aia, ne strîngeam, păgubaşii, în fața primăriei, lîngă focul făcut în dosul autocarului unde chinezii coceau porumb şi ne frigeau orătăniile îndopîndu-l pe Timofte, pînă ce Moțata, Golaşa, Tingire, toate puicuțele la care țineam mai mult ca la copii se strecurau printre dinții stricați ai nebunului, cum te mai uram, ticălosule!, ăsta îi învățase pe străini la țuică, trăgeau la măsea pînă începeau să chiuie ca pe la noi, îi lua pe la nunți, încingeau cîte o horă separată de a noastră, un rotocol de nasuri ascuțite răsărind dintre ochii ca nişte crestături într-un pepene galben, se scălîmbăiau şi se hlizeau, ne furau miresele şi ne plimbau naşele cu roaba, îngînau popii prin biserici şi furau rachiul roşu, bărbiereau mirii şi leorpăiau ciorba de potroace, cîntau la țambale cîntece de ale lor care îți ridicau părul în cap, ne stricau tot cheful, dar nu se dădeau în lături nici de la muncă, se arvuneau cu ziua prin sat, pe la cules, la sapă sau la cărat bălegaru', rîdeau şi le făceau pe toate, iar banii se adunau în chimirul lui Timofte care lua jumătate, iar de restul cumpăra țuică şi orez, noaptea îi încuia într-un hambar şi

îi lăsa acolo singuri cu cîntecele lor lălăite, îşi oprea cîte o chinezoaică micuță numai, o aducea în cămăruța lui, ținea lumînarea aprinsă pînă dimineața, iar noi ne ocupam locurile delimitate cu cretă de Timofte, fiecare loc cu numărul lui, omul şi locul, şase lei costa biletul, dar făcea toți banii, căci pînă la răsăritul soarelui priveam cu ochi împăienjeniți cum se răstigneau dezmățații pe pereți, cum se împleteau şi se smuceau în toate părțile de nu mai ştiai care e muierea şi care e bărbatul, mai ceva ca la circ era, veneau oameni şi din alte sate ca să vadă minunăția aia de împreunare care s-a dovedit a fi păcătoasă şi nedorită de sfinți, lucru care s-a văzut clar cînd Dumnezeu a încruntat din sprîncene de a rămas chinezoaica gravidă, s-a cutremurat satul cînd a auzit, iar ceilalți, gălbejiții, s-au speriat de moarte, se pare, căci în dimineața următoare autocarul dispăruse fără urmă, rămăsese numai împricinata care plîngea cu sughițuri lîngă jarul ce mocnea în fața primăriei mistuind ultimii cartofi copți, Timofte s-a îndurat de ea şi a luat-o de nevastă, cununia s-a ținut o dată cu botezul, căci mireasa nu era creştină, noaptea nunții ne-a găsit pe toți pe la geamurile mirilor, dar ei avuseseră grijă să le acopere cu foi rupte dintr-o carte scrisă de un înțelept chinez, aşa că înăuntru nu se vedea mai nimic, ne-am mulțumit cu rarele desene mai deocheate întîlnite printre mîzgăliturile de neînțeles ale înțeleptului, apoi am mers la culcare, dar ne-am trezit devreme, căci odată cu ploaia de toamnă, peste sat se scurgea un zvon cumplit, se zicea că ochii mirelui porniseră să mijească spre tîmple, n-am crezut la început, dar aşa era, am zis c-o fi vreo vrajă de ibovnică, dar veterinarul care se pricepea la molimi de găini şi porci ne-a lămurit doct, ne-a spus mă proştilor, nu vă mai luați după babe, asta-i o boală, vedeți că se ia, şi aşa era, s-a luat întîi la vecini, apoi la rubedenii şi uite-aşa ne-am îngrozit într-o duminică descoperindu-ne

galbeni şi cu dureri în colţurile ochilor, de la tine ni s-a tras, mă! nu ne-ar fi deranjat prea tare molima dacă nu ne-ar fi stîrnit nişte beteşuguri urîte, durerea ne începeţoşa vederea la început, iar mai tîrziu, unul cîte unul a trebuit să recunoaştem că nu mai vedem culorile, se estompau cu toatele în nuanţe de cenuşiu ca în filmele alb-negru, durerile de cap nu încetau nici ele nici o clipă, pînă şi auzul încerca să ne sufle că nu e rost de vindecare, în urechi zumzăiau tot felul de zgomote care după o lună s-au amestecat şi s-au convertit într-o partitură de pianină care sugruma toate celelalte sunete, o melodie alertă şi ritmată care ne-a făcut pe cei mai mulţi dintre noi să o urmăm involuntar cu fiecare mişcare pe care o schiţam, mergeam mai repede parcă, dar nu mereu, mîncam mai repede, dar nu ne săturam, toate se petreceau mult mai repede, mustăţile ne creşteau de dimineaţa pînă seara, aşa că am renunţat să le mai radem, ne-am cumpărat cu toţii bastoane, căci viaţa în ritmul acela era mult mai obositoare, rătăceam îngroziţi printre băltoacele toamnei, surzi, jerpeliţi şi pe jumătate orbi, toate astea au durat cam un an, pînă în ziua cînd i-a venit sorocul chinezoaicei, atunci am simţit că urma să se întîmple ceva, nu era de neglijat nelinişstea care ni se strecurase tuturor în oase, ne-am adunat cu toţii în curtea lui Timofte şi am aşteptat pînă pe înserat cînd, odată cu sosirea candidaţilor la deputăţie, primele urlete ale nou-născutului au răzbătut dincolo de paginile îngălbenite din vechea carte chinezească şi au spart zidul înălţat de pianina blestemată în faţa urechilor noastre şi ne-a revenit auzul într-o clipă, iar balta de sînge scursă pe sub burta cerului pînă la zenit ne-a înţepat ochii şi am exclamat cu toţii ce culori, Dumnezeule, îţi mulţumim, vedeam din nou albăstruiul strugurilor copţi şi verdele frunzelor de salcîm şi roşul steagurilor politicienilor născuţi ca să sufere pentru alţii şi mai ales rozaliul

pielii fetişcanelor de pe care galbenul molimei fugise cît ai bate din palme, lăsînd colțurile ochilor să se rotunjească a uimire fără motiv, aşa cum o făcuseră dintotdeauna înaite de venirea chinezilor, în noaptea aia l-am jurat pe Timofte să-şi boteze copilul Colorică, iar omul s-a ținut de cuvînt deşi băiețelul ăla nu avea să fie strigat niciodată aşa, tot satul alintîndu-l cu porecle nesăbuite ca Tehnicolor, Erghebe sau Reinbou, asta fiind în general distracția noastră preferată, să dăm nume deşucheate tuturor, distracție care ne-a ținut pînă în anul cînd s-au hotărît să ne lase să ne alegem singuri primarul, ăsta da, era un eveniment adevărat, ne-am uitat unii la alții mai întîi, nu ne venea să credem, apoi am început să rîdem făcînd propuneri care mai de care mai deşucheate, ba mutul lui Tilina, ba Stavre Chipeşul care avea nasul crescut pe dinăuntru, ba Tingirică, ăl de stătuse mai multe zile în puşcărie decît în casa părintească, ne-a găsit seara hlizindu-ne, am aprins un foc mare sub brazii din fața primăriei, am scos sticlele din sîn şi am perpelit pastrama deasupra jarului şi din una în alta s-a auzit pe deasupra aburilor ieşiți din pămîntul încălzit numele lui Codin Morteci, acum nu mai contează cine l-a spus, poate chiar el să fi fost, dar nu se poate şti, important e că în clipa aia tuturor ni s-a părut o propunere înțeleaptă, din păhărușele cu țuică fiartă s-a ridicat o tăcere înmiresmată din care ne-am adăpat încetişor sorbind cu grijă, fără grabă, ca să nu fie nevoie să spunem ce gîndim, nu de frica lui Codin, ci de teama ca ceilalți să nu fie de altă părere, pînă cînd Vintilă Hoțul, care se întorcea dinspre gardul postului de poliție încheindu-se la pantaloni, a oftat în liniştea grea şi a mormăit e bine, ah ce bine-i, Doamne, ne-am agățat cu toții de vorbele aruncate şi am întărit, da-da, mai bun de pus primar nici că e altul, Morteci e bun şi ne-am împrăştiat pe la casele noastre petrecuți de cîntatul

cocoşilor, ne-am trezit nevestele din somn ca să le facem instructaj electoral, femeie, ascultă bine şi bagă la cap, spuneam în timp ce bietele ființe îşi trăgeau basmalele pe creştet închinîndu-se şi scărpinîndu-se prin sînul cămăşilor pe coastele tocite de dormitul pe tare, nu-i rost de glumă, răcneam noi văzînd dezinteresul, anul ăsta e musai ca Morteci să ne fie cap, auziți?, am auzit, cum nu, răspundeau muierile şi dădeau să se culce răscolind aşternuturile şi înfoind pernele, dar noi nu le lăsam, stai aşa femeie, acuma să vedem cum devine cu procedura electorală, şi multe drăcuieli se ridicau dintre cearşafuri, dar la răsăritul soarelui toată suflarea cunoştea regulile jocului de-a puterea şi sigur cunoaşterea asta ne-a adus necazurile, pentru că pe la prînz tu, idiotule, ai venit cu ideea că democrație adevărată fără mai mulți candidați nu se poate, chestie care ne-a cam pus pe gînduri şi ne-a făcut să ne chinuim mințile înceţoşate de mahmureală pînă pe seară cînd Ilie Puțaru a propus să numim încă un candidat, oricare, de preferință unul fără nici un merit, pe care să fim siguri că n-o să-l voteze decît neamurile şi intelectualii, cunoscut fiind faptul că ăştia trăgeau întotdeauna în direcția opusă voinței satului şi atunci ne-am gîndit că cel mai bine ar fi să-i opunem lui Codin o femeie, căci în astea nu au încredere nici bărbații, darămite muierile, iar cea mai potrivită s-a dovedit a fi Geta lui Sesecu, pe care mai toți o numeau Afumata nu atît pentru că era neagră ca tăciunele, biata femeie născîndu-se în anul următor celui în care ne vizitase satul tuvarăşul Mobutu, cît mai ales pentru că fuma ca un şarpe, vorba vine „ca un şarpe“, pentru că se ştie foarte bine că şerpilor nu le plac țigările, fapt demonstrat cu brio de profesorul de naturale de la şcoală în ziua cînd a prins o viperă şi a îndopat-o cu țigări Carpați pînă cînd a crăpat, fumatul devenind deci un punct important în lupta

electorală împotriva Getei, un punct pe care consilierii nu au pregetat să îl noteze în carnețele chiar din momentul în care grupul de inițiativă cetățenească pentru alegerea lui Morteci a luat ființă, un organism creat la repezeală în şopronul preotului, un organism care a avut un rol de mare importanță în toate cele, începînd cu steguleţele prăzului cu numele lui Morteci înscris cu caractere gotice, continuînd cu baloanele galbene şi pălăriile de paie aduse de la un bîlci dintr-un sat vecin, şi încheind cu decorațiunile sălii de spectacole a căminului cultural, folosit pînă atunci numai pentru nunți, dar care, cu ocazia asta, a fost în sfîrşit deratizat şi dezinfectat în repetate rînduri, căci mirosul de țuică şi şobolanii refuzau cu încăpățînare să dispară, o febră nebună cuprinsese întregul sat în zilele acelea, se încingeau discuții pasionate la cîrciumă sau chiar la biserică, partizanii Getei fiind fugăriți de alegătorii cu firi mai aprinse, situație oarecum paradoxală pentru un sat liniştit ca al nostru, starea de lucruri şocîndu-i pînă şi pe observatorii străini care au pus la cale înălțarea unui adăpost pentru victimele exercițiului democratic şi în scurt timp o baracă din lemn şi-a făcut apariția în fața primăriei, principala ocupantă a acesteia fiind Geta Afumata, care nu prea înțelegea de ce plouă cu lovituri, deoarece în prima săptămînă a campaniei electorale nimănui nu-i trecuse prin cap să o informeze despre rolul de seamă pe care îl juca în viața comunității, abia mai tîrziu a aflat Geta de toate cele, s-a hotărît brusc să cîştige alegerile, afumata, spre marea disperare a întregului staff al viitorului primar, nouă ni se părea absurdă decizia ei nesăbuită, motiv pentru care ne-am sfătuit cu toții, am pus deoparte banii de popice pe luna în curs şi am înființat un ziar, nu era de glumă cu mass-media satului, avea tot ce trebuie gazeta noastră improvizată, începînd cu editorialele necruțătoare, tunînd

şi fulgerînd împotriva Getei, străina, dezmăţata, negresa, fumătoarea, continuînd cu reţetele de bucătărie din pagina a doua, încropite între două ciorbe de o bucătăreasă analfabetă de la cantina fabricii de cărămidă, cu matrimonialele îngrijite de Leana lui Prodan care nu cunoscuse bărbaţii şi era pură ca apa Teleajenului, şi cu şi cu toate cele ce mai puteau fi îngrămădite în paginile de format mare, care abia încăpeau în cutiile poştale ale abonaţilor noştri, toţi oameni serioşi, răbdători, învăţaţi să aştepte luni în şir sosirea pensiilor şi copiilor, chestii indisolubil legate, fără urmă de oboseală sau nerăbdare aşteptau, bucuroşi că acum puteau primi măcar un ziar la timp, fie el şi părtinitor şi mincinos, mai mincinoasă ca ziarul nostru nu putea fi nici gazeta oficială a guvernului, în general recunoscută pentru fantezia grosolană a redactorilor, în orice caz, prin acea bucăţică otrăvită de hîrtie ne-am atins scopul, am îngenuncheat trufia fără rost a Getei şi a acoliţilor ei, intelectualii, făţarnici aşa cum îi ştiam toţi, ce dracu' căutai tu printre ei, mă analfabetule?!, nici măcar ei nu suportau prezenţa bietei femei pentru simplul fapt că puţea, nu oricum, ci zdravăn, pătrunzător, persistent, dar explicabil, era neam de văcari şi n-ar fi putut trăi fără suflet de dobitoc în preajmă, izvora duhoarea de bălegar din încheieturile ei şi se umfla deasupra basmalei ca o băşică, se spărgea, fîlfîia ca un steag, se ridica drept, ca o lumînare, dintre dealurile rotunde şi gemene ca nişte fese pe curbura cărora se aşternuseră mîngîietor casele satului, una după alta, după cum li se năzărise întemeietorilor, cine dracu' or fi fost şi ăştia chiar nu mai ştia nimeni, mai toţi se lăudau cu strămoşi de vază, dar pe listele electorale afişate peste cîteva zile nu aveam să descoperim decît nume de venetici, abia atunci am realizat ce adunătură de terchea-berchea era satul nostru, mai toţi ajunseseră acolo după ce se deschiseseră rafinăriile de la

marginea Ploieştiului, neam de ventilari şi ţevari eram cu toţii, de ce să nu recunoaştem, ăi bătrîni fugiseră de plug şi se trăseseră spre binefacerile untdelemnului negru, era mai uşor de trăit din mila petrolului decît din cea a pămîntului, poveştile lor, istorisite noaptea la gura cuptorului sobei de motorină, nu erau despre vîrcolaci şi alte fantasme, ci despre începuturile combinatelor petrochimice, taică şi atunci am văzut cum s-a-nălţat flacăra cît turla bisericii, am pus mîna cu Ion Dovleac pă robinet, se înţepenise al dracu', nu mai puteai să-l mişti, am tras de el de ne-a găsit bîţu' şi în timpu' ăsta o luase focu' spre sferele de propan, dacă bubuiau alea prafu' se alegea pînă la Ciulniţa şi poate chiar la Bucureşti, aşa povesteau bătrînii noştri, erau poveşti frumoase şi nou-nouţe, păcat că nu se găsea nimeni să le scrie, ăsta era un pont pe care îl mirosiseră şi alţii care nu s-au dat în lături să îl folosească, ştim că tu ai fost cu ideea, măi geniule mic!, intelectualii au prins în programul Getei şi grija pentru valorile culturale contemporane pe lîngă toate celelalte gugumănii demagogice în care nu credea nimeni.

Pe Codin Morteci toată lumea îl ştia şi îl respecta, mai ales după seria de adunări electorale, nesemnificative din punct de vedere oratoric, dar foarte apreciate, mai ales de bărbaţi, care se prezentau în grupuri mari, imediat ce coborau din rata de patru şi un sfert, interesaţi nu atît de conţinutul ideologic, cît de bacanalele gratuite cu care se încheiau, una peste alta erau zile frumoase cele de campanie, ne distram de minune şi parcă am fi vrut să nu se mai termine, din păcate data alegerilor s-a apropiat implacabil, încet-încet, a fost un apogeu al democraţiei acea zi, toată suflarea satului a votat, fără excepţie, căci nimeni n-ar fi riscat să fie bănuit că nu vrea binele comunităţii, pînă şi cei mai şubrezi erau aduşi în cîrcă la votare, se aplecau

cei care îi purtau în spate cînd intrau în primărie, încercau să treacă pragul cu grijă, dar mai toți își loveau poverile de tocul ușii dezlipind un scîncet slab de pe buzele alegătorului care de cele mai multe ori nu putea ține ștampila în mînă, asta nu era însă o problemă, se găsea întotdeauna un binevoitor gata să voteze cu bolnavul, să intre în cabina din lemn pentru care se strînseseră toate scîndurile de coșciug ale tuturor bătrînilor din sat, să îl întrebe pe beteag pe cine vrei bre? pe cioroaică sau pe dom' Codin? și indiferent de ce zicea omul să ștampileze vîrtos în căsuța lui Morteci, nimeni n-a fost surprins de o așa procedură electorală inedită, însă marea surpriză a venit abia la urmă cînd s-au numărat voturile, numărătorii se grăbeau, îi aștepta Codin cu masa întinsă, iar lor nu le ieșeau socotelile cum trebuie, dădeau zor, două de ici și patru de colo, tu cîte ai, mă Marine?, una peste alta s-au centralizat rezultatele și stupoare: pentru Morteci nu erau decît treisprezece voturi, au înghețat cu toții, nu se putea așa ceva, nu-nu, nici vorbă, e ceva la mijloc, își spuneau ei, să le mai numărăm o dată, bine, și se apucau din nou de numărat rupînd pe furiș din voturile Getei și ștampilînd altele noi pentru Codin pînă la sfîrșit, cînd, minune, același lucru, treisprezece voturi în cap, li se ridicase părul pe ceafă bieților oameni, nu au avut încotro și au afișat rezultatele în geamul școlii, furișîndu-se apoi rușinați spre case, de la alegerile alea însă s-a lăsat paguba peste satul nostru, a doua zi după stingerea scandalului ieșind la iveală învingătorii, veneau cu toții de pe ulița Getei chiuind și dansînd din buric, doi vlăjgani, profesorul de muzică și veterinarul, purtau negresa pe umeri cu mare băgare de seamă, țineau capetele plecate din respect sau poate din cauza mirosului, numai ei puteau ști, au lăsat povara sub brazii din fața primăriei și au început cu toții o clipă, apoi s-au repezit lacomi să scotocească prin

hîrțoagele vechi de pe vremea lui Boier Berceanu, țipau şi îşi arătau unul altuia hrisoavele îngălbenite adunate de prin colțuri, pe care obişnuia să se uşureze din belşug vechiul primar cînd se îmbăta şi îi era lene să iasă afară în ploaie, spărgeau uşile birourilor de la care nu aveau cheile şi răcneau fugărind femeia de serviciu sau paznicul pe jumătate paralizat şi surd din naştere, se bucurau şi ei ca tot omul, nu aveai de ce să îi condamni, noi, ceilalți, pierzătorii, stăteam lîngă colțul bisericii şi îi priveam, ne umfla rîsul cîteodată, era farmecul începuturilor, încet-încet s-au liniştit, s-au apucat să îşi împartă funcțiile şi răspunderile, nu contau drumurile desfundate şi lipsa autobuzelor spre oraş, presiunea apei la robinet sau hoții care furau şuncile de sub streşinile oamenilor, mai nimic nu conta pentru ei, cu excepția culturii, primul fiind numit responsabilul cu popularizarea literaturii în sat în persoana lui Gheorghe Streşinaru, care lucrase pe vremuri la tipografie şi ştia cum stau lucrurile cu meşteşugul literelor, apoi profesorul de muzică, de felul său navetist de peste cincisprezece ani, care avea în sarcină grija pentru urechile noastre, cel puțin ăia doi de pe urmă făceau cu adevărat treabă, în două luni aveam să ne dăm seama de asta, la început indignîndu-ne căruțele cu cărți aduse de la Bucureşti, toate cumpărate cu banii de pe impozitele pe case şi animale, obişnuindu-ne mai tîrziu cu lucrătorii care înălțau noua bibliotecă a satului, o clădire cu trei etaje şi grădină de trandafiri, pînă la urmă nu ne-ar fi păsat prea mult de toate întorsăturile astea dacă, încăpățînați ca întotdeauna, intelectualii nu ar fi încercat să ne înhame şi pe noi la carul de foc al pasiunii devastatoare pentru cultură, forțîndu-ne să învățăm să apreciem muzica diafană care se scurgea din difuzoarele instalate la fiecare colț de stradă, ajunseserăm să cunoaştem discurile pe care le punea profesorul la pick-up, uite, mă

Ioane, ziceai că-i Mozart ăsta, eşti prost, tu nu vezi că-i Haendel?, am cîştigat pariul, hai şi dă tescovina aia, nu era bună numai pentru pariuri muzica de la difuzoare, mergea de minune şi la nunți, şomau lăutarii din sat, încă primărița, ca să-şi mai apropie masele, aducea pe cheltuiala ei Filarmonica din Ploieşti pe la cîte o cumetrie mai de Doamne-ajută, mergeau de minune Schumann la sarmale şi brandenburgicul numărul trei al lui Bach la friptura de pui, pe la cîrciumi doar ce mai puteai să auzi cîte o doină sau o sîrbă, dar numai în interpretări deosebite. Succesul profesorului de muzică l-a cam stîrnit pe Gheorghe, deşi pe nedrept, muzica era indiscutabil mult mai uşor de implementat în viața oamenilor decît literatura, pe care fostul tipograf nu prea reuşea să o lipească de sufletele noastre, era şi mult mai grea, mai ales pentru noi, pe care nici măcar titrajul filmelor americane nu ne prea atrăgea, darămite noul roman francez sau postmodernismul, erau chiar foarte complicate istoriile alea, cum naiba să înțelegi „Un veac de singurătate" dacă pe toți îi chema la fel, sau cum dracu' să pricepi că Ulise al lui Joyce nu era tot ăla pe care îl apucaserăm noi din bătrîni, grecul ăla cu calul de lemn şi cu nevasta proastă, de îl aşteptase o cîrcă de ani să se întoarcă de pe gîrlă, astea însă erau problemele mai deosebite, celelalte fiind minore, în principiu mergeau bine treburile, participam de drag la cenaclurile literare de sîmbăta, nu se prea scria proză, mai mult pe coarda poeziei se trăgea, ce-i drept era şi mai practică poezia, nu aveai nevoie de prea mult timp ca să o scrii, te sculai dimineața, te mai învîrteai încolo-încoace, mulgeai vaca şi în timpul ăsta adunai de o strofă, mai dădeai o sapă prin grădină, mai reparai un gard, hop şi strofa a doua! Cu proza, deşi era mai bine plătită – pentru o povestire de zece pagini, de exemplu, puteai să iei de la redactorii revistei literare a satului chiar

şi o dublă de porumb –, cu proza zic, lucrurile stăteau altfel: era foarte dificil să îți păstrezi suflul, să nu schimbi stilul pe parcurs, să menții personajele în limitele temperamentale trasate la început, ce să mai... era greu. Cei mai mulți dintre noi însă ne învîrteam prin mlaştinile criticii literare, rădeam o cinzeacă de rachiu înaintea fiecărei şedințe de cenaclu, aşa, ca să avem curaj, şi distrugeam operă după operă, cu argumente solide bineînțeles, părea complet lipsită de riscuri critica şi mai ales plină de satisfacții, cel puțin aşa credeam la început, dar ne înşelam amarnic, pentru că tinerii noştri scriitori erau ființe sensibile şi cu psihic labil, puneau mîna pe par fără prea mare chibzuială, trebuia să ştii bine pe cine să înjuri pentru ca nu cumva să te trezeşti cu capul spart sau cu porcul otrăvit din nimica toată, era o meserie ingrată şi cea de critic, cineva însă trebuia să o facă, revista literară prospera şi noi la fel, nu ne stricau banii intrați în buzunare mai uşor decît dacă i-am fi cîştigat la popice sau la pocher, parcă ne şi schimbau poveştile şi poezioarele pe care le scriam, vorbeam altfel şi despre altfel de lucruri, era mai bine aşa, vara, la praşila întîi sau la a doua, parcă altfel mergea cînd vorbeai despre Faulkner sau despre Céline, rîndurile se făceau singure parcă, rămînea curat în urma zilierilor, iar aroma marii literaturi rămînea stingheră şi subțire ca un abur pe deasupra porumbului. Începuserăm să ne obişnuim cu toate astea, dar parcă nu ne mirosea a bine, sub pojghița translucidă şi mincinoasă a creativității se ascundeau instinctele criminale, primul la care am observat chestia asta a fost Mitică Biu despre care se ştia de mult că îi cam plac fetițele, mai ales cele de pe strada Cimitirului, nu era ceva nou pentru noi, încă de mici ne adunam în cete de treizeci-patruzeci de puştani murdari, bravînd unii față de alții, nepăsători în aparență la frînturile de voluptăți ce traversau strada prin fața noastră,

bolborosea sîngele în vine, ni se învolburau măruntaiele sub apăsarea poftelor, pe cei mai slabi de înger ne lovea dizenteria, aşa, fără motiv, puseseră deja cei mari ochii pe fîntînile din care obişnuiam să bem apă, voiau să le astupe deşi mai toți ştiau că nu e vina lor, nu puteau lăsa însă viitorul satului la discreția molimelor, cei care nu prindeau drag de closete îşi descopereau alte boleşnițe cu întreg convoiul de simptome, febră, grețuri, vărsături sau, în cele mai fericite cazuri, numai nevinovata înfundare a urechilor care se întîmpla oricărui bărbat care intra pe ulița Cimitirului, se întîmpla firesc şi cu blîndețe, ca atunci cînd urci dealul spre tîrgul Cîmpinei, trebuia să deschizi larg gura şi să tragi în piept mireasma femeilor blestemate cu darul frumuseții, căci blestemate din naştere erau femeile de pe acea stradă, blestemate să nu poată scoate capul în lume fără să întrezărească vîrfurile limbilor hăndrălăilor din sat scoase printre buzele modelate după forma sticlelor, fără să fie martorele absurdelor accidente de circulație provocate de neatenția căruțaşilor care goneau nebuneşte lovind în caii slăbănogi cu mănunchiuri de sîrmă oțeloasă, fără să încerce să se ferească de mînuțele neastîmpărate ale băieților de la şcoală, căci blestemul nu ținea cont de vîrstă, lovea năpraznic în tot ce purta nădragi, pînă şi țigăncile de la fabrica de cărămidă, care purtau pantaloni, simțeau cîte un fior prin sfîrcuri la vederea fetişcanelor de pe strada la capătul căreia morții aşteptau învierea, plină de mirare era viața pentru femeile de pe străduța durerii, sau poate ar fi trebuit să fie aşa căci, cu timpul se învățau cu necazurile, de la naştere şi pînă la vîrsta măritişului aveau tot timpul să simtă gustul rînced al frumuseții pe care nu şi-o dorise nici una dintre ele, era blestemul străzii, cine ştie ce neam de vrăjitoare meşteră în procedeul consacrat al farmecelor cu ulcica sau cu argintul viu, se învolburase deasupra

cazanului cu vrăji şi aruncase anatema cumplită peste praful drumului, căci de la praf li se trăgea tuturor, poate chiar primele urlete ale pruncului de neam femeiesc aduceau praful în plămînii nevinovaţi, şi odată cu el începeau necazurile, copilul creştea subţire şi înalt, i se rotunjeau doar obrajii a sănătate, rar de tot se întîmpla să se îmbolnăvească vreuna dintre fetiţele născute pe strada Cimitirului, pe la vreo paisprezece anişori începeau să bage boala în Mitică Biu, pe ăsta îl ştiam toţi că are patimă la copile, nu era zi să nu îl şubrezească vreunul numai pentru că se uitase mai strîmb la vreo nepoată sau vreo altă fătucă din sîngele său, era şi el un chinuit, cînd mai lua ceva la măsea îl bufnea plînsul şi mărturisea cu durere că nu se poate abţine cînd vede obrăjorii rozalii şi pielea ca ţesută cu fir de aur, boala i se trăgea de mult, de pe vremea cînd era flăcău, se îmbătase într-o duminică şi suduise de dumnezei în curtea bisericii, apoi plecase cu tractorul la arat, se pusese pe treabă ca păgînul în zi sfîntă, şi după ce arase jumătate de tarla văzuse un iepure şi se pusese să îl urmărească gonind ca nebunul, poate l-ar fi prins dacă pe la Cotul Iepii nu s-ar fi răsturnat cu tot cu ditamai utilajul ceapeului şi n-ar fi zburat prin fereastră nimerind drept într-o piatră piatră funerară veche de vreo mie de ani, care în nici un caz nu îşi avea locul acolo, în imensitatea cîmpului, se lovise la cap rău de tot, iar cînd se trezise descoperise adînc ascunsă în burtă scîrba faţă de femei, numai copilele de zece-doisprezece ani îi păreau frumoase, în special cele de pe strada Cimitirului care, ce-i drept, nici nouă nu ne păreau deloc urîte, profesorul de română de la şcoală chiar avea un nume pentru boala asta a fetiţelor, ştia el dintr-o carte scrisă de un american cu nume de rus, nouă nu ne prea plăceau ruşii încă de pe vremea cînd îl puseseră la zid pe tatăl lui Mitică, nea Dumitrache, care a doua zi după ce

ne eliberaseră tovarăşii invitase vreo două Nataşe la cules de cireşe, le urcase în pomul plin de rod şi le pozase de dedesubt cu un aparat de fotografiat pe care îl avea de la un neamț cumsecade care în vara lui '44 îndopase toți copiii satului cu ciocolată amăruie, murise tare nedumerit nea Dumitrache, cu aparatul în buzunar şi cu doi sîmburi de cireaşă în colțul gurii, astea oricum erau chestii prea vechi ca să avem resentimente, dacă americanul cu nume de rus spusese că boala fetițelor de pe strada Cimitirului se numea într-un fel anume, nu aveam nici un motiv să nu îl credem, asta însă nu ne împiedica să îl cotonogim pe Biu ori de cîte ori îl vedeam prin preajma şcolii, deşi ştiam bine că blestemul străzii îi lua mințile cu precădere, mulți se îndoiseră la început de veridicitatea ipotezei influenței genetice a prafului de pe strada Cimitirului însă dovezile au venit dintr-odată, cea mai solidă dintre ele rezultînd din cazul nevestei lui Ghimirlici care născuse în zece ani patru fete: două la dispensar şi două chiar în bătătură, lîngă gardul care delimita drumul magic al frumuseții, situație în care absolut toți ne-am convins de faptul că în timp ce fetițele născute la adăpostul igrasiei dispensarului, sub degetele îndemînatice şi sigure ale moaşei alcoolice se procopsiseră cu cîte un năsoi ca al mamei lor, bietele ființe orăcăitoare care văzuseră lumina zilei lîngă un gard putred şi al căror buric fusese tăiat cu secera înfloriseră dintr-o dată explodînd în lumea largă cu ocazia unui concurs de fumusețe la care le băgase tatăl lor pe uşa din dos, prilej de mare bucurie şi mîndrie pentru satul nostru care se adunase în garajul lui Nae la unicul televizor color din județ pe vremea aceea. De acolo începuseră toate: în anul următor, cele douăsprezece finaliste ale concursului prezentaseră la proba de costum de baie o splendidă colecți de burice tăiate cu secera, fapt care ne-a adus instantaneu celebritatea, căci

prezentatorul concursului, un maimuțoi creț şi bătrîior pe care l-am fi strîns cu bucurie de gît, nu înceta să se uimească, cum? şi dumneata tot din... tot de pe strada... apăi da, răspundeau fătucele noastre, că la noi muierile ştiu că e musai să îți tai buricul cu secera lîngă gardul lui Ghimirlici dacă vrei să faci fată frumoasă, mamă Doamne, ce se mai vorbea despre noi prin Scînteia, pe la faptul divers, scria acolo unul mustăcios care îmbîrliga creierii orăşenilor de veneau duminicile cu maşinile mai ceva ca la bîlci la Ghighiu, a ținut mult chestia asta, dar nimeni nu putea să profite de pe urma fenomenului, abia la vreun an după revoluția din ianuarie, cînd anomalia începuse deja să se uite, s-a găsit unul mai deştept care a făcut o căbănuță pe marginea drumului, chiar în coasta lui Ghimirlici care rîia de necaz, a pus pază străinul la chioşcul lui şi a angajat o soră medicală, Domnul Of îi ziceam noi, dar pe el nu îl chema aşa, Hasselhoff se numea de fapt neamțul acela, neamț-neamț, dar făcea afaceri ca un evreu, cerea trei mii de lei ca să lase femeia să nască în şopronul lui, avea nişte seceri nichelate, cu mînere de fildeş, avea becuri cu halogen ce luminau buricul la fix, reducînd riscul tăierilor inestetice, asistenta medicală avea halat alb şi curat şi ciorapi negri de mătase, era o plăcere să aştepți naşterea unui copil la baraca lui Of, singurul lucru care ne deranja la început era lipsa de spațiu, situație rezolvată strălucit de Ghimirlici în ziua cînd s-a asociat cu neamțul permițîndu-i acestuia să se extindă în grădina lui, creînd astfel spațiu pentru o cîrciumioară mititică, vopsită în galben, cu boltă de viță de vie în care se adunau fluierînd fericiți grauri de o specie aparte, foarte colorată, cu mese de răchită pe care halbele de bere îşi găseau scurte răgazuri de odihnă, cu un lăutar mititel şi şchiop care cînta la acordeon tot ce îți poftea inimioara, de la sîrbele îndrăgite de Ghimirlici pînă la delicatele

concerte pentru clavecin de Bach care îi înmuiau inima neamțului, îl tăiau lacrimile într-o clipită, dădea berea duşcă şi spărgea halba de pămînt chiuind, se trăiau clipe frumoase la maternitatea lui Of, ne-a părut tare rău cînd în sufletul neamțului dragostea de bani a invins spiritul de petrecere şi el a închis cîrciuma deschizînd în schimb un cochet sanatoriu cu doctori aduşi de prin Ardeal, aveau ăştia o meserie în ei la tăiat buricele ce nu se mai văzuse, odată harşt! şi gata! viitorul fetiței era asigurat, puteai să fii sigur că avea să ajungă cataplasmă de senator sau alifie de ministru, mai făceau ceva doctorii ăia, nu ne-am prins de la început, abia după aia am realizat că descoperiseră şi proprietățile corective şi curative ale prafului de pe strada Cimitirului, chiar începuserăm să ne mirăm de unde şi pînă unde atîtea babe pe ulița aia, veneau cu sutele la sanatoriu, le momeau fetele lui Ghimirlici care umblau prin lume ca agenți publicitari, cum vedeau una urîtă cu lanțuri grele de aur o agățau şi o îmbrobodeau pînă ce eşua în porumbarul neamțului, un an de zile nu mai scăpam de babe, zăceau claie peste grămadă prin saloane, se tăvăleau prin praful drumului cît era ziulica de lungă, se mozoleau cu noroiul din şanțuri, multe alte năzbîtii mai făceau, se tratau femeile de urîțeală şi plecau fericite pe la Monte Carlo, la gospodăriile dumnealor, scăpam de unele, dar altele le luau locul foarte repede, se dezvoltase turismul ceva de speriat, mulți îşi deschiseseră pensiuni micuțe, ba apăruse chiar şi un cazino unde nu se putea juca decît popice şi popa prostu, căci patronul, intelectual fiind, nu cunoştea alte jocuri şi se temea să nu care cumva să iasă în pierdere din necunoaştere, cu mare greutate reuşiseră navetiştii să introducă şi şeptica la mesele acoperite cu mileuri verzi, oricum nu cazinoul era cea mai frecventată instituție, ci teatrul local unde se montau spectacole cu o distribuție extraordinară,

cîte cincizeci-şaizeci de actriţe goale cu şale rotunde şi sîni semeţi jucau în piese cu parfum de clasicism antic, scrise special de profesorul de română şi regizate de un oltean dat dracului care făcea naveta tocmai de la Caracal, erau spectacole care îţi ridicau părul pe spinare, îţi pocneau urechile de încordare şi holbai ochii ca broscanii, frumuseţea imaginii te pătrundea pînă în măduvă, ba chiar şi pînă în vezică, în pauze înţepeneau oamenii ca ciorchinii pe lîngă gardul postului de poliţie, de aia a şi putrezit aşa de repede gardul ăla, a fost mare scandal în anul cînd s-au apucat să-l vopsească, era pe la jumătatea lui martie şi dinspre marginea satului începuseră să...

Interneci

Era noiembrie şi pe drumul Ploieştiului străjuit de copacii molfăiți de botul însîngerat al toamnei sosise copilul lui Onela Deleanu, terminase facultatea, dar tot prost rămăsese după cum aveam noi să ne dăm seama curînd, tatăsău credea că dacă avea capul mare şi început de chelie cu ceva trebuia să fie plin dovleacul ăla putred şi mai ales credea că gîlmele alea care îi ieşeau din cînd în cînd pe cărarea din creştet erau ideile, nostime şi pline de substanță, acu' de faptul că erau pline de substanțe nu ne îndoiam nici noi, chiar ne dădeam cu presupusul cu destul de mult interes asupra rezultatului unei biopsii din repezeală asupra Gîlmosului, Vasile se numea puştiul, avea trei floace de păr roşcat în vîrful scăfîrliei, nasul cîrn şi urechile clăpăuge, mergea crăcănat spre marea mîndrie a tatălui, bă de-ați şti voi, mocofanilor, ce boaşe de catîr are fiu-meu şi cum face el să chițăie femeile de le oraş, degeaba se lăuda Deleanu, auziserăm noi de la nebuna satului, cea care ne dezvirginase pe toți, cam ce libidou de pensionar trăind din dobînzi avea Vasile, eh, în fine, important e că nu era ceva de capul lui, dar venise cu idei crețe de la oraş, dacă stăm să ne gîndim era primul fiu al satului care trecuse prin furcile caudine ale învățamîntului universitar de stat, era normal ca tată-său să fie mîndru, deja la vreo două săptămîni după ce se întorsese era atracția cîrciumilor, frumoase mai erau poveştile alea despre parțiale şi examene aranjate, despre cămine şi studente bete moarte, picau bine

în perioada aia, lăutarul satului făcuse o criză de osteoporoză şi îşi luase concediu medical, aşa că stăteam să ascultăm la gura chelului, iar el turuia încontinuu despre seminarii şi laboratoare, despre colocvii şi verificări, pînă într-o zi cînd l-a pus dracul să aducă vorba de Internet, vreo două ore au înghețat paharele pe mese, țuica n-a mai avut gust, chelnerița n-a mai unduit din şolduri, țigările s-au fumat singure, muştele au zăcut în extaz pe buza paharelor, cîinii maidanezi şi-au blocat cozile pe stînga şi toate celelealte au înțepenit în nemişcare, am ascultat cu toții împietriți povestea scrisorilor care se duc singure la mocofani, a pozelor cu femei despuiate pe care le găseşti gratis peste tot, a filmelor şi manualelor de tăierea pomilor, a muzicii lăutăreşti şi a rețetelor de gătit porcul pe care le găseai numai apăsînd cîteva butoane, măi să fie, ne-am zis noi, ce bun ar fi unul din ăsta şi la noi în sat, numai că vorba aia, mai repede găseşti un sifilis cinstit într-o mînăstire decît un computer în satul nostru aşa că ne-am cam luat gîndul vreo două săptămîni, nu neg că pe dinăuntru pe fiecare îl cam măcinau poftele, deh, fiecare cu păsărica lui, vorba vine păsărică, unii dintre noi aveau gogeamite curcanii la mansardă, ei, şi dintre toți deştepții satului, tot Mutul lui Tilina s-a găsit să vorbească, aşa stîlcit cum putea el, ce-ar fi măi neică să ne facem şi noi un interneci al nostru aci în sat, eu personal n-am zis nimic, restul au plantat ideea frumos în căciulițe, au mai băut vreo trei zile rachiu de prune şi după aia au zis bun, merge, hai s-o facem, da' cine s-o facă, n-am mai rezistat, am zis lăsați, măi marțafoilor, că fac eu cu Tărie internet, să mor dacă nu fac, şi pe cuvînt că ne-am apucat, era în miezul iernii deja, dăduse prima bălană, destul de tîrzie şi asta, coşurile caselor fumegau molcom de parcă în fiecare din ele ar fi stat cîte un uriaş adormit cu țigara în colțul gurii, pe uliță nu mai aveai loc de copii tîmpiți, lipsiți de instinct de conservare, încalecați unii peste

alții într-un vălmăşag de sănii ruginite şi țurloaie zdrelite, eu şi Tărie ne reluaserăm obiceiul colindului, adică de cum se făcea ziulică o luam de la capul satului şi gustam toate țuicile cunoscuților, pe stînga mergeam, după aia ne întorceam pe dreapta şi tot aşa, istoricii au zis după aia că asta ar fi fost prima magistrală secvențială de date sau prima indexare structurată, cam aşa ceva, nişte tembeli şi ăştia, istoricii, chestia e că ai naibii se cam învățaseră cu toții, ziceau e unşpe şi un sfert, dacă o țineți tot aşa, pe la unu ajungeți la Pantelimon Vornicu, duceți-i voi şi cazmaua asta, e la mine de prin '97, mă tot roagă să i-o trimit, luam bucuroşi cazmaua şi i-o duceam omului, era trei străzi mai încolo, e impropriu spus trei străzi, urmam regula labirintuluil, nu mai contau străzile şi numerele, puneai mîna stîngă pe gard şi te bălangăneai pînă nu mai vedeai case, după aia traversai unde se înfunda ulița, puneai stînga pe gardul de vizavi şi te întoceai pe dincolo şi tot aşa, cam făceai bătături la degete şi uneori te mai muşcau cînii de falange, dar arta cere sacrificii, nu ai ce-i face, se învățase lumea cu noi, într-o zi o cazma, în altă zi o damigeană, într-o duminică dimineță psaltirea părintelui pe care o uitase acasă, iar coana preoteasă, responsabilă cum o ştim toți, se îngrijise să i-o trimită, ca nu cumva dînsul să dea fuguța după ea şi să-i tulbure rugaciunile şi canonul preacucernic pe muzica tarafului Chipendalles, pe care îl avea femeia pe o casetă de-o băga în televizor numai cu perdelele trase, ascultaserăm noi pe la fereşti, dar mare lucru nu aflaserăm, se pare că taraful cînta la multe canonuri, căci dinăuntru mari țipete de femei canonite se mai auzeau de ni se rupeau inimile de jale, acum dacă stăm să ne gîndim ne cam luase lumea de proşti, dar noi nu ne ofticam, cam aşa funcționa şi internetul mare de la oraş, trimitea lumea cîte ceva cu el, aşa că de ce să ne supărăm, pe urmă ne-am întîlnit cu Vasile, care ne-a prins cam treji,

că eram abia la începutul zilei, şi ne-a zis bă boilor, nu fiți proşti, se fac bani graşi din chestia asta, aşa că ne-am apucat să luăm taxe de conectare în rețea, vrei să trec în fiecare zi pe la tine, moşule, bagă lîngă țuică şi doi poli pe oră, cam cît fac pînă la Tirigiu? hai să zicem două ore dacă nu e cîinele vecinului treaz, dacă e, în trei minute eşti rezolvat, deci toarnă mata în păhăruțe, plăteşte şi îți ducem noi tocitoarea drept în bătătura Tirigiului, era cam greu să le explici tuturor cum stau treburile, aşa că i-am cerut sfatul lui Vasile şi el a zis no problem şi ne-a scris cu var pe pufoaice „email comunal – sat Cerbeni, județul Prahova" şi dedesubt „detalii la primărie", asta cu primăria era de chichi, se duceau oamenii acolo să întrebe, dar pe primar îl apucase văruitul, cîrpitul pereților de chirpici şi schimbatul termopanelor în miezul iernii, aşa că le striga din uşă ia dați-i dracu' drumu' de aici, marțafoilor, nu vedeți că primăria e în construcție, şi le arăta placa de tablă pe care scria data inaugurării, ceva cu nişte numere din care numai 404 se mai putea înțelege, 4 aprilie cred că era, în fine, nu mai contează acum, se obişnuise lumea cu noi, ne trezeam cu tot felul de rugăminți, adu, Tărie maică, şi mie nişte ouă, cată şi tu pe unde treci, vezi să nu fie mai scumpe de un leu jumate, şi bietul Tărie, printre țuici, se apuca să întrebe la fiecare casă, la unele uita şi trebuia să ne întoarcem, auzi, Țață Marie, am uitat să te întreb, cum dai ouăle? unii se înghesuiau şi la chestii mai netrebnice, ca Stan Zăbală care ne-a luat într-o zi şi după ce ne-a plătit taxa de conectare şi ne-a dat cîte un pahărel de țuică învechită în butoiaş de dud, ne-a şoptit cu durere că i-ar fi şi lui dor de o puicuță, da' să nu cumva să se fi tăvălit cu vreunul din Brătăşanca, să fie blondă şi să nu aibă bărbat nervos, i-am zis meştere, asta e o chestie mult prea avansată, dar o să încercăm, şi iar dă-i prin nămeți din casă în casă, care eşti, măi, fată şi blondă şi puicuță, da' nu cumva ai avut relații cu brătă-

şencenii, da' soţul e cam roşu la faţă, ce ai, vecine, eşti nervos? noi am plecat, săru' mîna, am făcut noi atunci ce am făcut şi i-am dus o listuţă omului, toată lumea mulţumită, banul ban şi clientul satisfăcut, altădată ne-a pus chiar Vasile, deh, omu' tînăr şi cu pofte, ne-a pus ăsta zic, să-i aflăm toate femeile rele de muscă din sat, acu' noi de unde dracu' era să ştim? ne-am dus la spovedanie, i-am zis eu popii părinte, am păcătuit, şi el a zis cu cine fiule? eu pregetam, mă lăsam greu ca vaca lui Şănţaru în anul cînd s-au chinuit s-o ducă la montă la taurul comunal, iar ea nu şi nu, că avea drăguţ pe văcarul satului, în fine, popa mă tot întreba zi, fiule, cu cine dracu' ai păcătuit? cu Tanţa? cu Saveta? cu Leana lui Sămînţă? cu Floarea lui Ghimirlici? cu fata mea? cu nevasta primarului? cu cine, fiule??, iar eu oftam cu basca în mînă, iar Tărie, pitit după un sfeşnic, scria în carneţel toate numele, unul după altul, ne-a fost tare teamă de mînia divină atunci, că păcăleam un prelat şi ne băteam joc de procedurile lui Dumnezeu, parcă ni se părea că se încruntau icoanele la noi, eh, minţi necoapte şi la noi, oţi vrea să fim înţelepţi? a fost tare mulţumit Vasile de rezultatul căutării, a mers la sigur după aia, noi ne-am văzut de treburi, duceam scrisori şi vorbă de la o casă la alta, duceam găleţile babelor pe străzi, duceam boii la tîrg şi porcii la abator, aduceam seceri şi cauciucuri de bicicletă de la oraş, descărcam fînul din hambar şi grîul din pod, căutam femei şi ameninţam bărbaţi, distram copii şi înlesneam împăcările rudelor şi tot aşa, dar cîte nu am făcut atunci, ni se lehămitise nouă de internet, dar restul deja începuseră să simtă importanţa noastră, se învăţaseră cu toţii, hahalerele, ai dracu' nu se mai urneau din case, trimiteau vorba numai prin noi, mîncarea şi băutura tot noi le-o cumpăram, duceam urina la analize, mergeam şi în peţit, la înmormîntări, ba chiar şi morţii la groapă i-am cărat, cînd a murit Floarea lui Ghimirlici a fost chiar de tot

rîsul, nici barbatu-său nu se îndurase să o conducă pe ultimul drum, noi am fost tare surprinşi atunci, ne-am trezit într-o marți pe la începutul colindatului că degetele cu care brăzdam ulucile lui Ghimirlici se încurcaseră într-o cîrpă neagră, am intrat, el ne aştepta cu țuica într-o mînă şi cu coşul de colivă în cealaltă, ne-a zis hai, bine că veniră ți, de cînd v-aştept, iacă muri Floarea, faceți voi bine şi-o mînați la cimitir, noi ne-am uitat unul la altul, măi să fie, să ştii că a înnebunit românul de durere, da' de unde, omul vorbea serios, am ridicat din umeri, am pus coliva peste burta umflată a moartei care ne aştepta cuminte în căruțul de butelii, am zis asta e, tu trage, băi Tărie, că eu merg înainte cu steagul, am ieşit pe poartă, iar văduvoiul a strigat după noi treceți şi pe la părinte, că v-a scris prohodul pe o hîrtiuță, nu ne-am uitat înapoi, ne-am oprit la prima casă şi ne-am văzut în continuare de treburile noastre, aveam de lăsat nişte pastile albastre la vecinul, moarta am lăsat-o pe marginea şanțului vreo jumătate de oră, şi tot aşa mai departe, toți o căinau pe biata Floarea, săraca, amărîtă a mai fost, da, o bătea nebunul ăla, mare minune de nu i-a facut el felul, nouă nu ne păsa, am luat şi slujba pe hîrtiuță de la popa şi tot restul drumului n-am bălăngănit prin zăpezi citind în gura mare stîlpii şi veşnica pomenire, rîzînd absolut ca tîmpiții, fără nici un motiv, împărțind coliva din casă în casă, oprindu-ne să urinăm lîngă gardurile cu alură mai intimă unde ne mai aduceam aminte şi întorceam capul spre moartă observîndu-i lipsa şi întrezărind-o printre genele lipite de beție tocmai în capătul străzii, prăvălită în zăpadă, ne zguduia un rîs cumplit atunci, uite, Tărie, ce-ai făcut, ai pierdut ataşamentu', ducă-se dracu', zicea ăsta frîngîndu-se de la jumate şi încheindu-se, hai să o luăm, o luam şi ne continuam drumul, la cimitir ne-am pus pe bocit aşa cum ne învățaseră babele pe la care trecuserăm, ca să păstrăm tradiția, eh, a fost greu atunci, dar s-a termi-

nat, seara ne-am oprit să moşim o gravidă şi să oficiem o cununie civilă, ni se dusese buhul, dar mergeau afacerile, mai ales în perioada cînd dăduse boala chatului în săteni, nu se mai săturau trimițîndu-şi vorbe în doi peri, Tărie, zi-i aşa Tilinei, făcea Rică Pănău... şi rînjea scoțînd dinții galbeni la vedere, Tărie se încrunta, se chinuia să țină minte schisma, ajungea la destinatar şi reproducea zîmbetul schimonosindu-l cum putea şi el, Tilina se hlizea, al dracu' nebun mai e şi Pănău ăsta, răspunde-i lol, ne întorceam la Pănău, a zis lol femeia, mai ai treabă cu noi? mai avea, nu mai avea, plecam la alții, da' ajungeam din nou la ei şi iar schimbau glumițe şi tot aşa, ăştia doi chiar ne-au scos din pepeni, peste vreo două săptămîni se dezmățau în toată regula, spune-i aşa, zicea Rică ridicînd un deget: aş vrea să îți mototolesc fizicu'-n mărăcini, se faceee, răcneam noi dînd păhărutele pe gît din viteză, hai la Tilina, uite aşa zise Pănău, în mărăcini, ce zici? Tilină rîdea: şi mie mi-ar place, măi Rică, mergeți de-i spuneți, harşt harşt prin zăpadă, i-ar plăcea, mă, şi ei, uiliuu, ce bine, zicea ăsta, mîngîindu-se pe cingătoare, zi-i să îmi dea o poză, jap înapoi la femeie, vrea poză, na, du-i-o, pe drum ne uitam la ea, urîtă rău Tilina, dar alta de unde în sat care să aibă poze goală?, o găsise bine Pănău, îi duceam poza şi ne dădea afară repede cu ochii holbați la matracucă, nu mai puteam noi de grija lui, ne tîram uşurel la primul gard, puneam mîna pe el şi într-un tîrziu ajungeam noi undeva, nu mai conta, cineva avea să aibă nevoie de noi, într-o zi a dat gripa în Tărie care i-a umplut pe toți, să vezi atunci cum veneam cu sacii de batiste de la oraş, cum căram paracetamolul în genți şi siropul de tuse în butoiaşe, mulți n-au mai vrut să audă de noi după asta, dar nici să renunțe la autosechestrarea în case n-au vrut, serile erau cel mai greu de îndurat, ne măcina singurătatea, pe străzile înzăpezite ale satului, prin nămeți, numai urmele noastre se vedeau, alții nici că mai

ieşeau din culcuşuri, mişunam ca două furnici printre casele ce fumegau de zor sub curul norilor plumburii, şi fulgii se cerneau peste noi udîndu-ne feţele îmbătrînite înainte de vreme, lăcrimam şi mergeam în tăcere petrecuţi numai de scîrţîitul bocancilor în omăt, ne propteam undeva să dormim, dar dimineaţa o luam de la capăt, uneori găseam porţile încuiate şi nimeni să ne ia în seamă, mult prea puţini ne mai plăteau deşi pe toţi îi hrăneam şi îi ţineam în viaţă într-un fel sau altul, umblam din obişnuinţă mai mult decît din interes, treceam mai departe uimindu-ne de liniştea satului şi de amorţeala caselor, dar asta numai pînă ce ne trezea careva cerîndu-ne să îi aducem cine ştie ce minunăţie, aşa ne treceau zilele în satul de cîmpie în care numai coşurile caselor păreau că respiră, într-o zi ne-am întîlnit pe stradă cu nişte străini, erau de la judeţ, veniseră să vadă ce se întîmplă în sat, noi le-am zis că nimic, toţi sînt ca şi morţi, ei au zis bine, au plecat şi a doua zi au tăiat curentul şi au încetat să mai oprească autobuzele în sat, am auzit chiar că ne şterseseră din caietul cu impozite, nu mai existam oficial, dar de asta chiar nu ne păsa, timpul se rupsese în hălci mari şi zdrenţuite şi curgea ca un rîu de untură călîie, toate se părăgineau şi numai uneori mai vedeai cîte o umbră strecurîndu-se prin curţi spre privată, cu timpul au încetat şi astea, umblam de colo-colo ciocănind la porţi, nimeni nu deschidea, dar noi încercam la toate, pînă într-o zi cînd cineva ne-a cerut să-i aducem dracului o carte. Şi i-am adus.

Despre şoferi

Într-un februarie, cînd iarna îşi bătea joc de noi ca de nişte proşti umplînd noapte de noapte străzile cu o zăpadă pe care soarele năucitor al amiezilor o transforma într-un noroi gros de înotam în el ca într-o marmeladă, în acel februarie, zic, cîştigaseră şoferii alegerile, nici nu era de mirare asta, Partidul şoferilor exista de mult, dar nimeni nu îl luase în seamă nici măcar la Bucureşti, darămite în satul nostru, într-o seară auziserăm la televizor că au cîştigat, am clatinat cu toţii din căpaţînile tunse identic de Leana lui Rotaru, breton lung în faţă, perciuni în colţ şi ceafa pierdută, ne-am zis, uite, bă, la ce duce indolenţa, să mai crezi în puterea poporului, pînă dimineaţa oricum uitaserăm cu toţii, ni se făcuse lehamite de politică, de cînd cu experienţa Morteci ne cam lecuiserăm, ne-am dus liniştiţi pe la servicii şi pe la cîrciumi, a mai trecut o săptămînă pînă ce unul dintre noi a întrebat auzi, bă, da' la noi în sat cine e reprezentantul guvernului? şi ne-am uitat unii la alţii ca de obicei cînd ne măcina o întrebare, era ca un fel de scormoneală într-o reţea neuronală uitatul ăsta de la unul la altul, cineva zisese odată că de aia facem aşa, că nu avem decît cîte un neuron fiecare şi trebuie să facem conexiuni holbîndu-ne ca proştii, aşa făceam noi, ce vreţi?, dar atunci chiar degeaba ne-am uitat pentru că nimeni nu ştia pe vreunul să fie membru de partid în sat, abia dupa vreo trei zile am aflat, Nelu Bîzdoacă era singurul cu carnet la

Partidul aflat la putere, era de înțeles, omul era şofer pe autobuz de douăşcinci de ani, era de aşa multă vreme şofer pe cursele ce veneau şi plecau din sat, încît cei de la Regia de Transport renunțaseră să se mai bage pe el, îl lăsau să stabilească de unul singur orele de plecare şi sosire, prețul biletelor şi numărul stațiilor de pe traseu, combinațiile la compostoarele de bilete şi toate celelalte, Nelu era însă conştiincios, în fiecare dimineața se trezea, îşi spăla creştetul ras cu apă rece, rădea o țuică şi îşi scria foaia de parcurs, înşfăca furtunul şi spăla autobuzul pe dinafară şi pe dinăuntru, răzuia noroiul de pe preşurile de cauciuc şi ştergea geamurile pline de inscripții obscene, rod al vocabularului nelimitat al liceenilor navetişti, pe urmă urca la volan şi mergea de acasă, pînă la prima stație unde îl bufnea rîsul: îl amuzau teribil mogîldețele adormite care se îndreptau spre oraş, ia uite-i, bă, şi pe-ăştia, îşi spunea el, iar dorm pe ei, ia să-i trezesc io, şi se făcea că nu opreşte, după care frîna brusc la vreo douăzeci de metri.

Clipa de uimire inițială a călătorilor părăsiți în stație se transforma în veselie, împlinirea era prima emoție care înota în creierele trezite de la cinci dimineața, uite, bă, ce băiat bun e Nelu, nu ne lasă pe jos, hai repede, noroc că îl avem pe el, şi ne buluceam cu toții în uşi tropăind pe scările din tablă striată, ocupînd scaunele cu veselie, hai, stai jos, femeie, ce dacă e scaunul rece, las' că şi aşa nu mai faci copii, mi-a spus mie doctora că bărbatu-tău s-a aşezat pe coasă din greşeală, n-ar' nimic, las' că trece, Nelule, dă-i bătaie, tată, Nelu stătea întors în scaunul lui şi se uita la noi cum ne agităm, cînd se făcea linişte pornea şi el, nu prea îi păsa lui de zgomot,dar voia să simtă respectul izvorînd din mogîldețele înfofolite, voia să simtă liniştea puterii măcar pînă la stația următoare, unde urcau elevii de la şcoala specială, cu mutrele lor strîmbe şi limbile lor atîrnînd blege la mijlocul cuvintelor, ăsta era Bîzdoacă, unii îl înjurau, alții

îi prețuiau prestanța, cei mai mulți dintre noi se bucuraseră că el era omul Partidului la noi în sat, le-a trecut repede bucuria, de peste tot se auzea că se strînge şurubul, la noi nu se schimbase nimic, doar Nelu începuse să umble în costum şi la cravată, oprea la punct fix, nu ne mai alerga dimineața mai deloc, unii chiar începuseră să simtă sedentarismul ca o greşeală a noului regim, avea să fie prima, dar puțini aveau să le mai țină socoteala, una peste alta devenise un om de succes Nelu, acu' ştiți vorba aia, în spatele oricărui bărbat de succes se află o femeie urîtă, de-aia are omu' succes, de plictiseală, femeia lui Bîzdoacă chiar că era urîtă şi încă rău de tot însă de cînd era bărbatu-său la putere se îmbrăca numai de la prăvălia Gucci de la Ploieşti şi îşi făcea tratamente cosmetice la Buda Palanca, la ferma femeilor cu bani, îşi dădea în petic rău de tot matracuca, dar n-ar fi fost asta problema, noi începuserăm să ne dăm seama că ea îl conducea pe Nelu din umbră, a ei a fost şi ideea cu cabinetul de lucru, cabinetul Reprezentantului, cum avea să se numească după un timp, am văzut într-o duminică pe la prînz cum Nelu se apucase să împartă autobuzul în două, scoțînd scaunele din față pentru a crea un spațiu larg, închis cu pal melaminat ce imita lemnul de trandafir, agățase şi o plăcuță aurită pe care scria Biroul Reprezentantului, la început l-am luat în rîs, înghesuindu-ne cu toții în puținul spațiu rămas dincolo de încăperea puterii, călcîndu-ne pe picioare şi hlizindu-ne, dar ne-am liniştit cu toții în ziua în care Ilie Mortu, după o replică necugetată la adresa cojilor de semințe de pe podeaua Cabinetului, se trezise luat de acasă în deja celebrul teve kaki cu care mai avuseserăm noi de a face cîndva şi după cîteva zile de bătăi crunte în autobuzul suspendat temporar, săpase trei săptămîni la canalul de scurgeri care lega veceul primăriei de apa Teleajenului, săpase adînc şi cu frica în oase Ilie, sub pază grozavă, şi mult timp după aceea

plînsese în somn cu amintirea mirosului de motorină înghesuit în nări, ne cam speriase aventura lui, auzeam că mai peste tot se întîmplau grozăvii, dar legea tăcerii începuse deja să-şi întindă pelerina zdrenţuită peste căpăţînile noastre, puţini mai aveau curajul să cîrtească, dimineaţa aşteptam autobuzul încolonaţi, iar la sosirea Reprezentantului cu mutra lui sobră în spatele volanului aurit peste noapte, ne ştergeam frumos tălpile pe grătarul de cauciuc şi urcam treptele de tablă striată numai pe la uşa din faţă, sub privirile tandre ale conducătorului nostru, care în liniştea mormîntală a cabinetului său ornat cu tăieturi din Playboy, demara mîncînd seminţe şi înjurînd bicicliştii neatenţi de pe marginea drumului, în timp ce noi stăteam speriaţi ca iepurii în scaunele de pefeleu vopsit şi priveam în gol ca o turmă de oi, clipeam numai din cînd în cînd, dar nici asta în devălmăşie, ci toţi odată, ca la un semn, clip, o sută de ochi clipind la unison, aşteptînd ca, printr-o minune cerească, dinăuntru să apară Bîzdoacă cel vechi care să se holbeze şi să ne facă semn, hai, 'tu-vă, daţi-vă jos şi împingeţi, că nu mai merge la deal, aşa cum făcuse de atîtea ori în iernile tinereţii, nu se întîmpla aşa ceva însă, abia la capăt cobora şi el scuturîndu-şi o sămînţă de pe costumul impecabil, ne măsura cu indiferenţă şi intra în moderna cabină a dispecerului de unde se auzeau cuvîntări înflăcărate ale unor domni mult prea pricepuţi ca să nu fi urmat cursurile Şcolii de şoferi, asta nu mai era de mult cea pe care o ştiam noi, acum se schimbase programa, în afară de istoria automobilului şi de calculul carburatorului dublucorp acolo se studiau revoluţiile şi regimurile din America de Sud şi se învăţau pe de rost Memoratorul Şoferului Profesionist şi Manualul Mecanicului de Succes, auzeam toate astea, dar tăceam pentru că duşmanii erau pretutindeni, în fiecare şofer pe care îl întîlneai vedeai însoţitorul tău pe drumul spre canalul de scurgeri, recunosc, am fost

laşi cît pentru o mie de ani de istorie a satului, ne-am pus bine cu noii stăpîni, i-am linguşit, i-am periat, ne-am gudurat la picioarele lor şi le-am închinat poezii, poezii ticăloase dar bine scrise, „Şoferul“ sau „Omagiu Maestrului Volanului“ se învățau deja la grădinițe, ne-am învățat copiii să cînte fățarnice cîntece de iubire eternă conducătorilor cu brațe oțelite de rotunjimea volanului, ne-am prezentat cu toții pe stadionul satului în zi de Duminică, am alungat vacile şi gîştele care păşteau liniştite gazonul, am curățat balegile uscate împrăştiate peste tot, am trasat semne cu var, am periat tribunele din țeavă şi le-am vopsit în albastru, culoarea oficială a noii orînduiri, am scris lozinci mobilizatoare pe pancartele făcute din cearşafurile alcovurilor conjugale, „Trăiască Automobilismul!“ şi „Moarte celor ce ne fură benzina!“ şi ne-am alăturat copiilor noştri în cel mai grandios spectacol care avea să fie văzut vreodată la noi în sat, cînd sutele de copii cîntaseră în cor cu glasuri de sirene „O, Tu, Conducător de Saviem!“ alergînd şi dansînd apoi, cam ca bezmeticii, recunosc, cu volane albe din polistiren, imitînd din buzele mici zgomotul autobuzului comunal şi formînd din trupuşoarele lor mititele o basculantă, mare a mai fost atunci bucuria şi mîndria pederastului local, uite, bă, ce copii am io, spunea Zănoagă şi rînjea ca boul murmurînd odată cu gloata ultimele versuri din „Imnul şoferului pe Ikarus“, dar nu ne-am oprit aici, eram, ca şi acum de altfel, sclavii ideilor, credeam sincer şi cu tărie în visul de mărire al Partidului, într-o zi ne-am apucat şi am ars toate căruțele din sat, i-am blamat, i-am pus să îşi facă autocritica pe toți pietonii din împrejurimi şi am bucurat inima Partidului fiind primul sat din țară care avea la fiecare casă compostoare de bilete, femeile noastre şi-au rafinat gusturile sub influența ideologiei înmiresmîndu-ne viețile cu aroma umerilor rotunzi, parfumați numai cu Eau d' Essence, cineva a cutezat să îl nu-

mească odată „duhoare ordinară de benzină proastă" şi mulți metri a mai săpat la canalul scursorilor pentru asta, îndrăznise doar să jignească minunata creație a soției Reprezentantului nostru, ne-am schimbat cu toții mobilierul din case, am cumpărat scaune de maşină noi-nouțe, comode, ergonomice, de skodă sau de merceds sau chiar de autobuz, după buzunarul fiecăruia, ne-am agățat cauciucuri uzate la uşi, aşa cum văzuserăm că au americanii de Crăciun în semn de sărbătoare, am pus bani şi am înălțat o nouă stație de autobuz din marmură albă, cu geamuri termopan, nu mai dați, maică, banii pe tot soiul de prostii, ne spuneau babele, dar noi nu le luam în seamă, priveam mîndri noua stație de autobuz şi îi curațam în fiecare zi aleile de mozaic după trecerea implacabilă a cirezii satului la ora şase seara fix, ne aşezam în comodele scaune de camion cu care se dotase cîrciuma şi la un pahar de bere fără alcool contemplam apusul scurgîndu-se pe clădirea albă şi soarele roşu dispărînd în ghişeul casei de bilete, mîngîiam cu privirile femeile care se întorceau de la serviciu gătite în salopete albastre, mînjite artistic cu vaselină de bună calitate, cu fețele strălucind de mîndrie, rezultat al machiajului reuşit cu antigel concentrat, împopoțonate cu coliere din jigloare de relanti sau cu medalioane manufacturate artistic din bujii uzate, priveam cu mîndrie cum trec copiii noştri îmbrăcați în cămăşi albe, cu cravate din curele de ventilator bălăngănindu-se în bătaia vîntului de primăvară, salutam veseli băbuțele paralizate plimbate cu maşinuța de golf a bisericii, pe care, de ce să nu recunoaştem, părintele o cam folosea în scopuri nu tocmai sfinte, nici unul dintre bărbații încornorați nereuşind să îl prindă în flagrant datorită motorizării, ascultînd fanfara care interpreta în fiecare seară la ora şapte ultima compoziție a Reprezentantului nostru iubit, „Simfonia claxoanelor", o bijuterie muzicală, pentru ea se adunaseră douăzeci de claxoane, fiecare cu

tonalitatea lui bine studiată, fiecare cu sufletul şi puterea lui, fiecare cu bateria lui bineînțeles, instrumentiştii stăteau călare pe acumulatori în parc şi claxonau după partitură, plîngeau babele pe la porți, nu altceva, uite, maică, aşa claxona şi cînd a murit Gheorghe al meu, că tare l-au mai iubit băieții lui de la ITP, erau după-amieze magice, stăteam şi ne îmbătam cu tăria puterii poporului, trăiam din plin fiecare zi, în special sărbătorile, cînd organizam defilări motorizate, trecea mai întîi autobuzul Conducătorului, spălat, decorat, cu steaua în trei colțuri strălucind de îți lua ochii, lustruit tot, cu excepția geamului din spate pe care praful era de fix trei centimetri, ca un semn de spate întors trecutului de tristă amintire, apoi venea maşinuța de golf a părintelui şi trabantul primarului, apoi noi, toți ceilalți, în maşinile noastre gătite cu ce se putea găsi pe sub mînă la magazinele de piese auto, şi abia la urmă pietonii, fluturînd cecurile cu depuneri pentru achiziționarea autoturismelor, după aceea abia începea petrecerea adevărată, cu mititei înfulecați la repezeală pe capote, cu bere fără alcool şi cu plimbări în pădurea de la marginea satului, prilej de concepere în devălmăşie a copiilor pe banchetele din spate, eh, mulți ani au continuat toate astea, pînă în anul disperării, cînd tot noi, cei oropsiți, nu am mai putut răbda şi am aşteptat cuminți, cu sufletul la gură, scînteia revoluției venită într-o zi de marți, zi blestemată după cum bine se ştie, în care au apărut ca din senin cuvintele de care ne temeam cu toții, marele nostru Reprezentant fiind primul care avea să le vadă şi să le înțeleagă sensul în dimineața cînd, cu ochii cîrpiți de somn, a privit simbolul puterii sale, autobuzul, şi a citit ce scrisese cineva cu degetul în praful gros pe geamul din spate: spală-mă.

Jeopardy

Nu, nu e chiar aşa, îţi spun eu cum a fost, nu fi fraier, Mardare fugise în America de vreo zece-cinşpe ani, acu' nu că l-ar fi durut în tălpi de România, da' ştia el că la noi nu e rost de făcut bani, nici urmă de parale nu era prin buzunarele lui sau ale neamurilor, aşa că fugise în America şi se întorsese într-o marți, cînd satul fierbea de draci mititei, nu din ăia mari şi răi, ci din aia molcomi, normali, motivul oficial fiind că vacile satului intraseră în lucerna partidului, cu surle şi trîmbițe intraseră, era o veselia dracului pe ele, ce nu se mai vazuse, mîncau şi se hlizeau una la alta, probabil era tare bună lucerna în anul ăla, în fine, astea-s măruntişuri, important e că lumea se adunase în fața primăriei şi aştepta, aşa eram noi, răbdători peste poate, luam şuturile şi aşteptam altele, stăteam la ferestrele primarului şi muream de sete, unii începuseră să aducă beri şi cico, Tanța lui Fănică venise cu o oală de sarmale, Geta se plictisise şi începuse sa îşi ridice copiii pe la geamuri ca să vadă şi ei cum munceşte primarul, ăia întrebau de zor mamă, da' de ce plînge tanti cînd o bate nenea ăla cu pantalonii peste cur, şi dacă voia să o doară mai tare, de ce nu şi i-a dat jos de tot şi a rămas doar cu ei în vine, primarul muncea din greu, avea el boala asta, îi plăcea să îngreuneze toate contabilele şi dactilografele, secretarul de partid stătea încruntat în uşa primăriei şi zicea ce vreți, mă, voi ce vreți, cu mîinile adînc scufundate în buzunare stătea

nepricopsitul, voia să ne facă să credem că mai are pistolul ăla vechi de pe vremea colectivizării, dar noi ştiam că doar se scarpină la boaşe, se vorbea cam tare, unii mai ameţiţi chiar înjurau, în fine, o grămadă de chestii se întîmplau şi poate s-ar fi ajuns la un apogeu violent dacă din rata de doişpe şi un sfert n-ar fi coborît Mardare, avea pe creştetul chel o pălărie de mexican şi în mîini două genţi din piele de broască, cel puţin aşa ni se părea nouă, oricum trebuie că intraseră o groază de broaşte la genţile alea ale lui, ne salutase şi o luase spre casa bătrînească, aşa încetişor, în timp ce pentru noi se dăduse startul la bîrfă, era o minunăţie de cleveteală pe seama americanului, ni s-au alăturat chiar şi primarul cu tot cu contabila un pic cam înfierbîntată şi secretarul şi toţi ăilalţi de prin primărie, am mai bolborosit noi vreo două ore, dar după aia am căzut la pace, ne-au eliberat vitele care erau tare bucuroase de revedere şi mugeau şăgalnic, apoi ne-am adunat pe la casele noastre aşteptînd ziua următoare cu mare nerăbdare, căci ştiam că veştile proaspete despre Mardare nu aveau să pregete să apară, şi aşa a fost, a doua zi Miţa lui nea Dumitrache ne-a informat pe scurt despre realizările şi planurile lui Mardare, zicea că acolo, în America, lucrase la un joc pe televizor unde îi intreba pe unii de toate prostiile ca să vadă dacă-s deştepti şi le mai dădea şi bani pe deasupra şi mai zicea Miţa că Mardare ar vrea sa facă asta şi pe la noi, ne-a apucat rîsul, la noi deştept nu era decît Petrică Bosniacu, ăl de se îmbăta în zilele de 13 ale lunilor cu „R" din anii bisecţi şi scria cîte un roman în şase ore, după care pleca la tîrg cu el şi îl vindea pe zece ouă ţiganilor din piaţă, ne-a mirat destul de mult demersul lui Mardare, dar nu ne deranja prea tare, aşa că l-am lăsat în pace vreo trei zile cît a umblat de bezmetic prin sat ca să caute întrebările şi răspunsurile, ce-i drept era cam insistent nesimţitul, unii mai

nesăbuiți îl luaseră la ochi şi deja îşi păruiau muierile pe motiv de prezumție de adulter, mai toți l-am ajutat să pună deasupra uşii căminului cultural o tablă pe care scrisese cu creta „Jeopardy", am reparat şi noi cum am putut băncile din pefeleu putred, am spălat podelele plîngăcioase din lemn de fag cu motorină de tractor, am decorat ferestrele cu baloane, vorba vine baloane, că pe vremea aia nu se prea găseau, dar veterinarul a fost suficient de amabil cît să ne împrumute nişte mănuşi chirurgicale, mă rog, dacă chirurgie poate fi numită monta de toamnă la vacile satului, ehei, multe am mai făcut noi pentru Mardare în perioada aia, în final i-am onorat strania întreprindere cu prezența, tocmai în duminica în care aveam noi obiceiul băutului, obicei care data din vremuri imemoriale şi care consta în îmbătarea tuturor vietăților din sat, aşa, ca un prinos adus lui Bachus, unul din dumnezeii strămoşilor noştri, era frumos de obicei la băut, de la sugari la moşnegi, de la găini la măgari, toți se îmbatau în ziua aia, ba chiar şi pomii din grădini se udau cu băutură, era mare agitație, aşa că vă dați seama ce sacrificiu era pentru noi să renunțăm la băut şi să mergem la jeopardeală, dar s-a dovedit că a meritat, căci de cum am intrat în căminul cultural, două fetişcane frumoase de picau ne-au luat pe fiecare de mîna şi ne-au aşezat pe scăunele, iar pe cei mai deştepti din sat i-au pus pe scenă, ăştia erau primarul, secretarul şi veterinarul, au pus o muzică săltăreață şi au pornit jocul, avea Mardare costum nou-nouț şi cravată roşie şi punea întrebările dintr-un colț: cîte gaini are Tingirică, cîte femei a ținut Cîrpă-n-cur, unde ține Stela banii de îngropăciune, cînd a murit Vasile Sisoi şi de ce, cine l-a tăiat pe Onela Deleanu, de ce umblă Gîju cu capul într-o parte şi multe, multe altele, unele mai uşoare, altele mai grele însă la toate se găsea cîte unul din cei trei să ştie răspunsul, ba chiar la unele ştiau

cîte doi şi atunci răspundea ăla care dădea primul dintr-o talangă împrumutată de la Dan Ciobanul, numai primarul s-a făcut rău de tot de rîs că n-a ştiut răspunsul decît la întrebarea cîți bărbați au trecut prin patul primarului şi el a zis unul şi toți au izbucnit în rîs, iar Mardare i-a zis bine, primare, ai dreptate, şi l-a bătut pe umăr rînjind, o grămadă de întrebari au mai curs după aia şi într-un tîrziu jocul s-a terminat, a cîştigat veterinarul care, cu timpul, avea să devină dependent de jeopardeală, nu era singurul în situația asta, cam tot satul o luase pe apa jocurilor, mai tîrziu au venit unii de pe la televiziune şi transmiteau în direct concursurile, chiar s-a înălțat şi un mic studio de televiziune pe locul fostei biserici şi uite aşa am dus-o noi tare bine pînă cînd a început să scadă audiența la jeopardeală şi să crească în schimb la telenovele, ceea ce nu ne-a prea speriat, căci idei de scenarii aveam toți, iar fețele actorilor nu erau prea importante, aşa că ne-am apucat şi de seriale, turnam cîte o sută de episoade pe an şi tot nu acopeream cererea, mai tîrziu ne-am apucat şi de ecranizări după Shakespeare, şi de space-opera, de teatru experimental, şi de alte alea pe care nu le mai amintesc acum, cu toate astea însă nu ne ramîne decît un singur regret, faptul că minunatul obicei al băutului a fost pierdut.

Documentar

Pasărea-grădinar argintie. Aşa se numeşte. Sună frumos dacă stai să te gîndeşti puţin. Eufonic chiar. O păsărică tare ciudată, dacă mi se permite să mă exprim astfel. De ce ? În primul rînd, e urîtă. Dar nu aşa, oricum, ca soţiile dumneavoastră sau ca nepoatele şefilor, ci urîtă cu spume, cu spasme, cu urlete, ca şi cum toată urîţenia neamului păsăresc ar fi fost pusă într-o căciulă şi în loc să fie trasă la sorţi pe seminţii, ar fi fost deşertată, toată, în sîngele unei singure specii: Filicandata Newtoniana.

Sălăşuieşte pe unde apucă, zice-se. Mai ales prin Australia, la margini de pădure, prin stufărişuri, ierburi, boscheţi, chiar şi în imediata vecinătate a şoselelor, printre rahaţi, ambalaje de unică folosinţă şi hîrtii. Din punctul ăsta de vedere, vă jur, e un animal tare nepretenţios. De treabă. Cumsecade, aş putea spune.

Ca mai peste tot în natură, masculiii diferă esenţial de femele. În timp ce primii poartă cu mîndrie în coadă cîteva pene ceva mai colorate într-un albăstrui spălăcit, cele din urmă, femelele adică, sînt de o insipiditate rară. Cu mare greutate poţi găsi în rîndul vieţuitoarelor un amestec mai uniform de cenuşiuri diluate, aşa cum întîlneşti în cazul păsăricilor despre care vorbim. Pe lîngă penajul gri-murdar, s-ar putea spune că nu mai au absolut nimic orătăniile. Cioc aproape inexistent, picioruşe micuţe şi strîmbe, ochi mici, inutili şi dezaxaţi, forme rotunjite, obeze, obtuze, o

minunăție, nu altceva, un apogeu al plictisului. Cînd priveşti o pasăre-grădinar, ochiul alunecă lin, nu se opreşte, se mai închide din cînd în cînd sictirit, apoi nervul optic zbîrnîie ca o sîrmă de circ pe care dansează un clovn în pragul pensionării, creierul primeşte informația, zice aha!, înțelege, mai judecă un pic, se strîmbă, apoi dă comanda de căscat, îți vine să caşti, aşa, fără motiv, după aia te încearcă un pic de greață, nu, nu vomiți, căci nici măcar ca vomitiv nu e bună pasărea asta, în final rămîi cu o expresie posacă şi tîmpă pe față, care nu dispare nici după ce te speli.

De ouat se pare că ouă, biata creatură. Nu mult, cîteva guguloaie doar, şi alea coşcovite şi deformate anapoda, cu cocoaşe, țugui, bube, crăpături, ulcerații, eczeme, pline de un mucus gălbui şi lipicios, care pe deasupra mai şi pute. Sînt folosite uneori de cei care vor să se lase de omletă sau să slăbească. E simplu: iei două ouă şi, înainte de fiecare masă, le ții în gură treizeci de secunde. Rezultatul e devastator.

Din ouăle astea ies pui. Bineînțeles că nu din toate. Selecția naturală funcționează perfect şi ouăle care seamănă cît de cît a ouă plesnesc în cîteva zile. Din ele ies cîțiva gîndaci de bucătărie doar, şi ăia slabi şi prăpădiți, care se tîrăsc cu greu spre cea mai apropiată cantină muncitorească australiană.

Restul de ouă sînt clocite cu îndîrjire de masculi. În timp ce clocesc, ei se îngraşă îngrozitor, penajul le pică în disperare şi evident nu mai pot zbura, fiind nevoiți deci să țopăie apatic de pe un picioruş pe celălalt, de la o sămînță la alta, din cele pe care abia le mai zăresc în imediata vecinătate a cuiburilor. Spun că abia le mai zăresc, pentru că în timpul ăsta pînă şi vederea le slăbeşte, unii dintre ei rămînînd chiori pentru tot restul vieții, situație în care restul respectiv devine o tortură nu numai pentru ei, ci mai ales

pentru duşmanii naturali ai Filicandatei Newtoniana, care riscă să moară de foame datorită scîrbei şi milei care le sînt induse artificial, ca să zic aşa.

Pe toată perioada clocitului, femelele nu dau pe la cuiburi. Treaba lor e făcută. Ele umblă creanga prin boscheți în căutare de păsăroi din alte specii, cu care se împerechează frenetic, spre bucuria numai a lor, căci restul de participanți la actul în sine – chiar dacă un număr mare de masculi îşi aşteaptă destul de plictisiți rîndul la coadă – sînt dezamăgiți crunt, existînd dovezi ştiințifice că femelele din specia Newtoniana suferă de un soi de juisare precoce sau cum dracu' s-o mai fi numind şi asta la păsări, ele lăsînd masculii absolut nesatisfăcuți.

Rămăsesem de fapt la pui. Perioada de incubație este de fix treisprezece zile. După ultima secundă din ultimul minut din ultima din cele douăzeci şi patru de ore ale celei de-a treisprezecea zi, ouăle dispar! Aşa, pe neaşteptate. Masculii care picotesc în momentul respectiv descoperă dintr-odată curentul care îi ia pe dedesubt. Se uită nedumeriți şi văd că nu mai au ce cloci. Vă imaginați urmarea: panică! Din cauza spaimei, şi restul de pene cad brusc, astfel încît, timp de aproximativ trei zile, păsăroii-grădinar, obezi, chei şi chiori, scotocesc împrejurimile în căutarea puilor. Aceştia din urmă se ascund cu viclenie în cuiburile altor păsări. Ei mănîncă atît mîncarea, cît şi excrementele puilor din cuiburile respective, după care încep să piuie disperați chemîndu-şi mamele. Doamnele apar scuturîndu-şi penajul cenuşiu de fulgii masculilor străini. Îşi recuperează odraslele, le mută în cuiburi, apoi pornesc în căutarea soților. Într-un tîrziu îi găsesc extenuați, zăcînd cu burțile în sus, traversați în toate direcțiile de şiruri interminabile de furnici. Nu sînt morți. Nici pomeneală. La primele lovituri date cu ciocurile de femele, masculii sar în

sus. Se gudură, se bucură, dau frîu liber sentimentelor frumoase, dar totul este în zadar: femelele nu se opresc din ciocănit decît atunci cînd masculii ajung în cuibul conjugal şi se aşază peste pui, în scopul evident de a le ține de cald. În acele momente, temperatura de sub masculi poate atinge chiar 80 de grade Celsius, lucru foarte bine ştiut de localnici, care folosesc cuiburile păsării-grădinar argintii pentru a încălzi sufertaşele cu mîncare, pe care le strecoară cu delicatețe sub masculii adormiți.

În continuare, viața cuibului îşi urmează cursul obişnuit: masculilor le cresc pene – şi asta într-o singură noapte! –, femelele îmbătrînesc şi devin din ce în ce mai cenuşii şi mai nimfomane, iar puii au o evoluție accelerată, dar în salturi. Această dezvoltare specifică a puilor a constituit obiectul multor studii, desfăşurate d-a lungul unui întreg deceniu. Se pare că după cîteva luni de creştere în greutate şi înălțime, puii îşi opresc brusc şi voluntar maturizarea şi regresează pînă la dimensiunile de imediat după ieşirea din ou. Ciclul se repetă, iar în tot acest timp ei consumă o cantitate enormă de viermuşi, gîngănii, ficați de popîndăi şi alte asemenea delicatese pe care masculii le procură cu mare cheltuială de energie. Numărul de repetări ale ciclului de creştere şi descreştere a puilor depinde de femele: dacă acestea consideră la un moment dat că puii sînt prea mici, ei sînt omorîți prin imersarea repetată în sufertaşele localnicilor. Dacă puii sînt considerați maturi, ei sînt alungați cu ajutorul unor mărăcini foare ascuțiți pe care femelele îi folosesc cu o dexteritate deosebită. În ambele cazuri cuibul se goleşte în doar cîteva zile, cu această ocazie el fiind abandonat şi de părinții pe care, probabil, îi deprimă.

Am lăsat intenționat la urmă partea cea mai interesantă a studiului nostru şi anume ritualul de împerechere al păsării-grădinar argintii. Este vorba bineînțeles de împe-

recherea dintre un mascul şi o femelă din aceeaşi specie, situație exceptată pînă acum din expunerea de mai devreme.

Ritualul debutează primăvara, după cea de-a treia ploaie din martie. Dacă în luna martie nu plouă, se aşteaptă pînă în aprilie sau chiar mai, caz deloc fericit pentru masculii care se pot îmbolnăvi grav de ceea ce, în limbajul curent se cheamă „blue balls".

Primăvara devreme deci, masculii simt primele impulsuri ale necesității imperioase de a procrea. Fiind perfect adaptați înfățişării lor modeste, ei realizează inutilitatea unor parade nupțiale aşa cum se pot întîlni la alte specii care se agită ca nebunele în scopul demonstrării calităților de luptătoare sau cine ştie căror bazaconii estetice, preferînd în schimb să practice ceea ce este îndeobşte cunoscut sub numele de magia pavilionului. În ce constă ea ?

În ziua imediat următoare celei în care a avut loc cea de-a treia ploaie din martie, masculii încep să umble bezmetici în căutarea unui loc cu anumite particularități care deocamdată ne scapă. După găsirea acestui loc, undeva, la marginea pădurii sau oriunde în boscheți, masculii încep să adune. Şi aici intervine extraordinarul acestui ritual. Ei adună într-un timp foarte scurt o cantitate enormă de: paie, grăunțe, pene multicolore provenind de la alte păsări – sînt preferați papagalii, dar în Australia ei sînt destul de rari – , cutii de conserve de pate de ficat, cioburi de sticlă colorată, becuri arse, sîrme, oase albite de soare, tirbuşoane, gîngănii moarte, frunze cu forme diverse, ciorapi bărbăteşti smulşi de pe sîrmele gospodinelor, ață de pescuit, monede de mică valoare, cîrpe, hîrtii, tăblițe indicatoare de la satele cu nume mai scurte, lănțişoare de toaletă, termostate de frigidere, ciuperci, ambalaje diverse, scoici, clopoței, cîrlige, belciuge, căței de usturoi, prezervative folosite, şoareci morți, tuburi

de lipici, flori de toate felurile, cuie, pămînt, bucăți de piele, pixuri, libărci, medicamente, fluturi, țigări, şuruburi, ştampile scoase din uz, rotițe dințate şi multe, multe altele. Nici nu vă închipuiți ce fantezie pot avea păsăroii-grădinar argintii în această perioadă!

După depozitarea tuturor acestor obiecte în perimetrul ales, masculul respectiv începe să îşi aranjeze pavilionul. Pe o suprafață de cîțiva metri pătrați, la sol, printre ierburi, el aşază fiecare obiect într-o anume poziție, ca pe un exponat de valoare, în aşa fel încît fiecare să fie vizibil şi să le facă vizibile pe celelalte. Rezultatul este uimitor: am văzut pavilioane comparabile în complexitate cu Louvre-ul.

După treminarea aranjamentului, masculului nu îi rămîne decît să aştepte sosirea vreunei femele. Uneori aşteptarea poate fi lungă şi dureroasă, dar el nu renunță. În scopul atragerii femelelor el recurge la toate tipurile de stimuli care îi sînt accesibile. De la cei vizuali – deplasarea rapidă a cîte unui obiect din expoziție în locul altuia, a celuilalt în locul unuia mai nesemnificativ şi tot aşa pînă la reamenajarea întregului pavilion –, pînă la cei olfactivi – utilizarea spray-urilor culese de prin gunoaie, indiferent de arome, cu preponderență totuşi a celor paralizante care se pare că au asupra femelelor un puternic efect excitant.

Într-un sfîrşit glorios, femela este atrasă în pavilion. Abia aici începe partea delicată a ritualului: masculul țopăie prin fața tuturor exponatelor ca şi cum ar vrea să le facă să contrasteze flagrant cu înfățişarea sa modestă. Femela îl urmează mult mai calmă, asumîndu-şi rolul de vizitator nu prea interesat, călăuzit de un ghid mult prea agitat. Scurmă plictisită cu gheruțele printre obiecte, înfulecă apatică vreo capodoperă, măsoară din ochi ansamblul cu capul plecat pe o parte, se îngrozeşte de ridicolul masculului şi pleacă.

S-a calculat că, într-o primăvară, fiecare femelă vizitează aproximativ treizeci de pavilioane. Fiind în mod absolut inexplicabil înzestrată cu un fel de memorie selectivă primară, femela va reține în urma acestui periplu un singur pavilion. Ea se va întoarce la el fără efuziuni. Din nefericire pentru mascul, în majoritatea cazurilor cuibuşorul respectiv nu mai arată deloc la fel deoarece în timpul trecut de la prima vizită a femelei, alți masculi au pătruns în pavilion şi au sustras importante elemente de decor pentru a le adăuga propriilor colecții. Nici masculul nostru nu a stat degeaba. A furat şi el cît a putut de la alții şi, ca mai toți ceilalți, a făcut chiar mai mult, a introdus în sanctuarele violate exponate considerate urîte, de prost gust, dezastruoase pentru imaginea de ansamblu ca: geamuri mate, capace de bere, piulițe, bureți de baie, ştifturi, dopuri, periuțe de dinți, prezervative sigilate, piuneze, cutiuțe de alifie chinezească, cartofi, linguriță, articole decupate din ziare, pene proprii, de rață sau de găină, crîmpeie de bandă de magnetofon, ouă neclocite, unghiere, mileuri, fesuri de copil furate de pe sîrmele gospodinelor, gumă de mestecat şi multe, multe altele. Este uşor de imaginat dezamăgirea şi bulversarea femelei în fața acestei avalanşe de informație proaspătă. Pur şi simplu este copleşită. Reacționează dur şi pripit întorcînd spatele pavilionului ales refugiindu-se în altul, la întîmplare, de obicei cel mai apropiat, unde se împerechează cu proprietarul-artist avînd grijă ca în timpul actului să îi distrugă acestuia întregul aranjament estetic, în aşa fel încît o vizită a vreunei rivale să fie, dacă nu exclusă, cel puțin fără urmări. Păsăroiul-grădinar norocos nu realizează proporțiile distrugerii. Este mult prea fericit pentru asta. Cîntă. Cîntă fals şi asurzitor cît e ziulica de lungă şi aşteaptă ca femela să ouă.

Suciu

Cîteodată, noaptea, Suciu îşi lua ciomagul şi ieşea în curte. Dinspre Mahalaua Rebegiților se înălțau lătraturile cîinilor. Buni cîini! Numai ce te prindeau şi-ți rupeau turul pantalonilor. De unde să ştie ei pe cine să muşte şi pe cine nu? Era mai simplu să radă tot. Umblau în haite năpădind trecătorii nevinovați. Suciu îşi ținea respirația cîteva clipe şi asculta: Hau! Hau! Hau! Se liniştea: ăla nu era lătratul pentru hoț. Se mai învîrtea puțin, căsca bine ochii în jur, apoi cobora tiptil în pivniță. Aprindea becul, rezema bățul de butoiul cu vin şi deschidea dulapul. Se bucura ca prostul. Închise în cutii de sticlă, în spatele borcanelor cu murături, hard-diskurile dormeau cuminți. S-ar fi zis că visau: cîte unul se trezea zumzăind, digerînd informația, apoi adormea din nou.

Se aşeza Suciu pe un scăunel şi îşi turna un pahar cu țuică. Mîndria îi umfla pieptul: „Măi să fie! Cine mai are, mă, în satu' ăsta cinci mii da giga? Sînt ăl mai tare? Sînt!" Vorbe de chiabur nesătul.

Dădea paharul peste cap, se ridica oftînd mulțumit, închidea dulapul cu cheia şi se întorcea la culcare. Dar tot cu frica-n sîn dormea, deh, te pui cu tîlharii din ziua de azi?! În rest, de treabă om! Nu ținea duşmănie, nu umbla cu ibovnice, mai avea el patima beției, dar cine să-i țină socoteala? Bărbat ca toți bărbații: la casa lui, cu nevastă, copii...

Venea seara de la muncă cu ochii blegiți de oboseală. O vedea pe Leana că-i pune în strachină mîncare proastă. Se

învățase. „Iar, măi femeie?! Of, of, Leano! Ia mai bine dă tu drumul la aparat".

Îl ştia de frică, asta... Zbîrnaia. Dădea fuga, se ştergea pe mîini de unsoare şi lua din cui hîrtiuța aia cu semne străine. Pe poliță, lîngă oalele cu smîntînă, acoperită cu un mileu croşetat de Leana, stătea cuminte minunea casei. O îngrijea Leana ca pe ochii din cap. Şi ce era? O cutie albă de plastic cu vreo sută de butoane pătrate. Cu frică apăsa muierea tastă după tastă, cu ochii pe hîrtiuța lăsata de bărbosul care le vînduse minunăția. Lumina chioară a becului îi poleia mîinile cu auriu. O privea Suciu: prin cîte nu trecuseră ei împreună! Necazuri şi bucurii mărunte, deh, ca la omul sărman. De cînd cu minunea asta parcă o duceau mai bine. Cînd termina Leana de apăsat butoanele, Suciu lua de pe poliță şapca aia cu fire, îşi stergea fruntea năduşită şi o punea pe cap. Bine mai era. Parcă se deschideau porțile raiului. Odată se schimba casa. Pereții văruiți cu alb se scofîlceau şi se îndepărtau făcînd loc mobilelor. Ce mai mobilă! D-aia de văzuse Suciu într-un serial american la televizor. Fotolii îmbrăcate în piele, scaune tapițate cu țesătură fină, şi masa! Masa încărcată cu de toate, cum nu văzuse neam de neamul lui. Mînca Suciu. Stingea. Se băteau nebunii la gura lui. Se minuna Leana că sfărîma omul ei ceapa şi mînca cu mămăligă de nici nu mai mesteca. Dar ştia, ştia că Suciu vedea bunătățile stînd în fața lui şi îşi potolea foamea cu frigărui şi icre negre şi mititei şi ciorbe de toate felurile şi fructe de-alea de nu creşteau decît peste mări. I se umplea burta. Lua şapca de pe cap, îşi făcea cruce şi bolborosea: mulțumesc, Doamne, că am avut ce pune pe masă. Se înnopta. Dinspre baltă se auzeau broaştele întrecîndu-se în orăcăit şi vîntul cald de vară aducea miros de trestie putredă. Nu-i mai trebuia omului aparatul. Se aşeza pe prispa casei şi îşi răsucea o țigară. Sosea şi Leana cu o

ulcică de vin. Unul lîngă altul aşteptau să-i biruie somnul. Trăiau. Duminica dimineața se trezea cu Grigore la poartă, înjura Suciu de cînd îl vedea dînd colțu'. Morții mă-tii de sărăntoc... să trăiți, tovarăşu' Grigore, ce vînt vă aduce pă la mine? Parcă nu ştia! Ştia, n-ar mai fi ştiut! Umbla umflatu' ăsta de Grigore ca ciuma din poartă-n poartă punînd sula-n coasta oamenilor. Juma' din sat l-ar fi strîns cu bucurie de gît.

Ieşea Suciu la poartă să dea mîna cu activistu'. Se dădeau în vorbă, să traiesti, nea Suciule, ce mai faci, copiii cresc, e, ce să-i faci, că hîr, că mîr, tot acolo ajungeau: unde voia Grigore. La colectivă. „Ia zi, măi nea Suciule, te mai gîndişi la chestia noastră?". Se înverzea ăsta: 'mnezeii mă-tii dă vîndut, înjura el în gînd, nu mă laşi, rîie, nu mă laşi!

„Păi ce să mă mai gîndesc tovarăşu' Grigore?! Io sînt mulțumit cu ce am, nu-mi trebuie mai mult. De ce să dau io tot spațiul meu ca să intru în GVC?"

Activistu' îl asculta şi se înnegura: „Bine, tovarăşu' Suciu, deci nu vrei să faci parte din colectivitatea în mijlocul căreia trăieşti, nu vrei să trăim cu toții mai bine, să avem memorie suficientă, să introducem Internetu' în sat, să avem softuri instructive şi bune, nu vrei să urmezi linia guvernului nostru..."

Suciu tăcea cu ochii-n pămînt, dar ce era în capul lui, numai Dumnezeu ştia: „Îneca-te-ai cu guvernul tău cu tot în apa Teleajenului, unde-i păcura mai groasă".

Bietului Suciu tot de la Grigore i s-a tras şi moartea. Într-o duminică nu l-a mai răbdat inima şi a smuls un par din gard. L-a fugărit pe activist pînă în marginea satului. Se strînsese lumea pe la porți rîzînd şi dînd cu huo. Se bucurau oamenii, n-aveai cum să-i opreşti. Pe înserat, la poarta lui Suciu a oprit un teveu kaki. Au coborît trei haidamaci

în haine de piele şi l-au săltat. Huidumele înjurau şi-i cărau pumni. Simțea Suciu mirosul amestecat de praf şi sînge, şi mai mult de sperietură urla. Cine să-i sară în ajutor? L-au adus înapoi a doua zi. Nici n-au oprit maşina. L-au azvîrlit din mers în şanț: un sac de oase înroşit de sînge. Spre seară, unul dintre copii l-a chemat pe părintele Ioan. Îl ştia ăsta pe Suciu că nu dă pe la biserică nici să-l pici cu ceară, dar ce să-i faci? A venit cît a putut de repede. Cînd a dat să intre în casă s-a ciocnit cu unul barbos şi îmbracat fistichiu, cu o geantă din care atîrnau sîrme subțiri. S-a supărat popa: adică, vorba aia, pe cine chemi cînd moare omu', pe slujitorul Domnului sau pe ucigă-l toaca?

Suciu s-a stins spre miezul nopții. Plîngeau bieții copii de rupeau inima satului. Numai gura Leanei nu se auzea. Stătea tăcută în mijlocul casei. Nu plîngea, nu se văita. Parcă-i venea să rîdă. Pasămite ştia ea ceva, dar nu spunea nimănui. S-au strîns neamurile, l-au îmbăiat, l-au îmbrăcat în hainele de ginerică şi l-au aşezat în coşciug. La biserică s-au pus pe tras clopotele. Trăgea Ilie, nebunul satului, de sfoară şi rîdea în hohote de răsuna clopotnița: „Bă, l-am îngropat şi p-ăsta, băă, văzurăți?! Hai, care mai crăpi, băă!".

L-au îngropat într-o zi ploioasă. Vai de mama lui de prăpădit: de frica ploii nici nu se încumetase lumea să meargă la cimitir. În urma coşciugului, trei babe ahtiate după pomeni, vreo doi beți şi neamurile mortului. Plîngeau ăştia. Leana, tot cu dinții rînjiți: ruşine mare. O vedeau femeile de după perdele şi o blestemau: a dracului! Ia uite la ea. Se bucură, cățeaua!

Ce ştiau ele? În sufletul Leanei înflorea nerăbdarea şi dorul după bărbatu-său. Îl aştepta. Şi a venit. La trei zile după îngropăciune, Suciu a sosit pe firul de telefon. A dat de ştire în casele tuturor că s-a întors, a intrat peste ei prin

şepci şi prin sîrme, le-a scris în cap cu litere de foc: „Bă mocofanilor! Credeați că ați scăpat de mine? Ha, ha! Uite, bă Ilie, că m-am întors, bă!".

S-a dus la nevastă-sa. Ce-i păsa femeii că îl dusese la cimitir?! Parcă visase. N-avea decît să-şi pună sîrmele pe ea şi acolo era Suciu. Mîncau amîndoi, se iubeau, o mai bătea barbatul, dar ce? E femeie aia care nu ia cîte o palmă?

Se învățaseră oamenii. La cîrciumă ciocneau şi cu ăl mort, se îmbătau cu toții şi povestea Suciu... Doamne ce-i mai plăcea să povestească! Acum umbla prin toată lumea şi vedea toate drăciile de pe pămînt. Dar seara tot acasă se întorcea. La a lui.

A mai călcat el strîmb (a prins-o activistu' pe nevastă-sa cu Suciu în cap de vreo trei ori), s-a mai lipit de cîte-o ibovnică, a intrat beat în memoria colectivă şi le-a schimbat ălora parolele, deh, ca tot omu', acum oți vrea să fie sfînt? Se învățaseră şi copiii, cînd bătea vîntul peste cîmp şi se legănau firele de telefon ei îşi spuneau unul altuia, aşa serioşi cum sînt copiii: Iar se duce nea Suciu beat acasă. Saru' mîna, nea Suciule, ce mai faci?

Iar ăsta parcă-i auzea: cîrmea spre maidanul de lîngă iaz, puneau circarii căluşeii, se înfigea ca sula-n mămăligă în sistemul alora şi dă-i şi pune-te pe stricat. Pornea comediile, maşinuțele. Din gheretele mititele țîşneau valuri de floricele de porumb şi se vărsa vata pe băț. Bucuria copiilor. Se jucau pînă dimineața cînd soseau şi bătrînii, turbați de grijă. Îi băteau pe ăi mici de-i uscau, dar zîmbeau cînd îl simțeau pe Suciu furişîndu-se poznaş. Ce ştia el? Parcă era un copil. Şi pentru copii venea primavara...

O zi...

Începe aşa: undeva prin creier se scurge o părere de rău, ca un rîu gros de păcură se scurge, vine peste mine conştiința, se apropie ora cinci, trebuie să te trezeşti, ştii asta, nu? ba da, cum dracu' să nu ştiu, uneori mă înşel şi ceasul agățat în perete nu arată decît două sau trei, e o bucurie de nedescris atunci, cîteva ore de somn mai ai idiotule, haida, parchează şi mai trage-i un somn, superb, în clipele alea te aştepți la orice: ora cinci poate nici să nu mai vină, să curgă noaptea groasă şi dulce ca o văduvioară pietroasă, la infinit să curgă, dar nu se întîmplă aşa, sună ceasul, nu lenevesc nici o secundă, n-ar avea rost, îmi sînt de ajuns optişpe ore în starea de legumă, cîteva minute în plus nu ar face decît să se ducă dracului caimacul, tîrîş la baie, o fi rece apa? întrebare pentru cei cu trei picioare, cei cu două ştiu deja chestia asta, e rece ca un şarpe ascuns în chiloții unei frigide, mă spăl mormăind, sînt bărbat, ce dracu', nu-mi pasă dacă apa e rece, n-o să mor eu din atîta lucru, sînt bărbat, ho-ho ce mai bărbat rînjesc în fața oglinzii cînd mă îmbrac, răceala apei îmi stîrneşte întotdeauna incertitudini amare asupra sexului, cămaşa e rece, reci sînt şi blugii, mici sînt nasturii, strîmbă e cureaua, înțepător e fermoarul, uzi sînt ciorapii, amară e cafeaua, cafeaua? m-am trezit deja? hei, băiete, începe o nouă zi, sînt în stradă, e noapte, beznă lipită cu clei peste pleoape, aprind o țigară proastă, e bunăăă! ceva ce nu s-a mai văzut, intră fumul adînc şi sapă un defileu micuț printre alveole, calc strîmb ca-n străchini

de Hamangia, mă mai împiedic, nu-i nimic, la ora asta nu prea are cine să mă vadă şi chiar dacă, ridicolul doarme ca un porc sforăind, pînă tîrziu horcăie, aşa că nimeni nu mai sesizează micile penibilităţi matinale, toţi călcăm în strâchini, teleghidaţi ne îndreptăm spre staţia de autobuz, trecem pe lîngă dulăii lui Duri, au şi ăştia gusturi bizare, o zi te plac, a doua zi te aleargă, după aia iar te iubesc şi tot aşa, vecinii mei mai temători pleacă de acasă cu cîte o bucată de pîine în geantă, atîta le-a trebuit cîinilor, au prins şpilul şi acum îi latră fără excepţie pe ăia care le dau de haleală, sînt ca nişte actori de telenovella, îşi fac episodul cu profesionalism, chit că nimeni nu-i ia în serios, mă apropii de staţia de autobuz, se adună oile la staul, urîţi mai sîntem, Doamne! habar n-ai de design, moşule, uite şi tu ce strîmbături ţi-au mai ieşit din labe, se sting luminile pe stradă, cineva zice „s-a sculat Miţa", Miţa e băbuţa din capul satului căreia i-au plantat electricienii un transformator de înaltă tensiune în curte, chiar deasupra closetului, nu pare să o deranjeze însă, deşi uneori siguranţele mai explodează provocînd ploi de scîntei peste grădini, pe de altă parte baba e mîndră, din transformator atîrnă ca un maţ un cablu terminat cu un întrerupător, iluminatul comunităţii e în grija ei, cred că e convinsă de faptul că soarele n-ar mai răsări dacă ea nu ar stinge becurile, aşa că le stinge cît mai devreme cu putinţă şi le aprinde cît mai tîrziu posibil, nu de alta, dar altfel ar zice oamenii că e puturoasă, ce cuvînt minunat, „puturoasă", începe o ploicică micuţă, asta mai lipsea, ne adunăm sub copertina firavă, plastic transparent cîndva verde-iarbă, încep să simt mirosurile, văd cu ochii minţii înfulecatul la lumina chioară a becurilor din bucătării, aproape confunzi oamenii cu mîncărurile, nu, nu „aproape", sigur îi confunzi, sau mai bine nu, nu-i confunzi, îi asociezi, e ceva natural, între ăştia nu ai şanse, dacă te speli, ăla eşti, te dărîmă duhoarea de la primii paşi

printre tovarăşii de drum, e şi asta o tehnică de supravieţuire, dacă vrei să trăieşti între noi, fii ca noi, să nu care cumva să miroşi a săpun sau a vreun soi de after-shave că ai pus-o de-o bîrfuliţă, parcă-parcă mergi cam legănat, îhî, şi ce-i cu freza aia pieptănată aşa în dorul ploii, gata, Sodoma scrie pe tine, spălatule! hai să-ţi văd bărbăţia, flutur-o în vînt, zălog de legămînt, sînt pi-o-... nu mai vine autobuzul, strivite între dinţi răsar mici-mititele înjurăturile, întîi primarul care nu se duce să le zică vreo două ălora de la ITP, după aia nevastă-sa care aşa şi pe dincolo cu ştim noi ce şi cu ştim noi cine, după aia fiică-sa, că arată aşa cum ştim şi nu dă la tot cartieru' cum am auzit noi că ar face unele, şi nu s-ar sfii deloc să o spună, după aia toţi ceilalţi, ultimul e şoferul autobuzului pe care îl scuzăm mai întîi pentru că aseară a fost duminică şi omul are dreptul la odihna prescrisă de Dumnezeu, apoi pentru că vine chiar acum, uite-l, mă, că vine, e băiat bun ăsta, mă, nu mai contează că a întîrziat o oră, e de-al nostru, nu fiţi boi, daţi în Nelu, daţi în noi, mă retrag, urmăresc hoarda care caută punctele de reper din peisaj, aici e pomul, deci cam pe aici va veni uşa, aţineţi-vă, măi, ador babele încordate ca panterele în aşteptarea prăzii, suculentul, deliciosul, nemaipomenitul loc pe scaun, Miiiţo, ţine-mi, fă, şi mie un loc, aşa, nu Miţo! nu Miţoooo! ci Miiiţo! gutural, subţiat spre ultimii „i", Miţa nu se lasă pînă nu ţine trei-patru locuri, încet-încet se umple autobuzul, şoferul vrea să plece, dar din zece locuri se strigă „stai aşa, stai, măi, să vie şi Mia, hai, fată, c-o pierdeai, da, ţaţă, o păţeam, m-a ţinut hăndrălău' ăla de barbatu-meu, nu-ş ce dracu' are, parcă a intrat în anul morţii, cu noaptea-n cap îi arde de hîrjoană", he-he-he, chicot, rîset, veninoase dinspre babe planturoase, îngălate, ştirbe, grase, lîncede şi curioase, cinice, libidinoase, sfinte, reci, bisericoase, chioare, şchioape, somnoroase, vii sau moarte, unsuroase, creţe, chele sau păroase, numai piei sau

numai oase, numai oase, numai oase, oase, oase, unsuroase, creţe, grase, veninoase, planturoase, grele, incredibil de grele, o simţi pe propria-ţi piele cînd te calcă în picioare, „mai stai puţin, măi, că mai e cineva“, cineva-ul ăla e chiar şoferul, a coborît ca să se calmeze şi fumează o ţigară sprijinit de bara din faţă, şi într-un tîrziu pleacă, ce mai vuiet, ce mai vorbe, cîte mai poţi afla, Dumnezeule, dintr-un autobuz în mişcare, nu are complexe băiatul cu volanul, vînează gropile, le stîrceşte spiritul cu limba scoasă pe la colţul gurii, uite una mare, hopaaa, ne lovim unii de alţii, ne luăm în braţe, ce intimi am devenit dintr-odată, ne amuzăm, cîte unul mai comentează, mai mult aşa, de urechile femeilor, alea rîd, altul se apucă să spună bancuri, da' p-ăla cu ăla care avea tatuat pe ştremeleag Amsterdam îl ştiţi, mi se face milă, e profesorul de română, bietul, el nu ştie bancuri, dar mai scoate cîte o pontuliţă din Boccacio sau din Călinescu, o mai perie puţin şi o lipeşte ca nuca în perete, la prima staţie se eliberează un scaun chiar lîngă mine, lupt, îl ocup, privesc senin în ochii 'aselor, E. AL. MEU! ca să le fac necaz scot şi o carte, un moş senil, fost tractorist la CAP citeşte peste umărul meu, îl las, îl simt că se enervează, nu-i place Faulkner, nici mie, dar asta e, la un moment dat explodează, ascultă, bă puştiule, mă apostrofează, io şi cu urină pe asfalt, la beţie, scriu mai bine decît maimuţoiul ăsta, nu îl cred, dar nu mă pot abţine să nu-mi amintesc anecdotele locale create pe seama dotării sale neobişnuite la capitolul instrument-destinat-scrisului-pe-asfalt-la-beţie, trebuie că ar scrie cu litere foarte mari, balansul bată-l vina, alung imaginea unui „Sartoris“ pe bitum, sfîrîind sub jet creator, moşul citeşte în continuare bombănind, gîştele grase chicotesc şi bîrfesc în continuare, mi le imaginez rumenite pe jar, dar imaginile nu sînt prea plăcute, aţoase peste poate trebuie să fie ele, se aude o voce subţirică, mda, s-a trezit copilul, îl zăresc printre sacoşele

babelor, şi-a început programul de dimineață, bagă la repezeală trei poezii încurajat de mamă, după aia mai trage un cîntecel şi începe o istorioară condusă interactiv de babe, „şi ia zi, puişorule, ce faci tu la grădiniță toată ziulica, şi de ce te duce mămicuța la grădinița asta aşa de departe cînd avem şi noi în sat o grădiniță şi mai bună, şi de ce mămica nu mai stă cu tăticu, şi ia spune tu ce ai văzut pe sub fusta lu' Doamna", aşa, nu te opri, bărzăune mic ce eşti, scuipă tot, fă-le să rîdă, hai băiatu' cu infarctu' sau măcar cu atacul cerebral, să curgă sîngele cu gîlme groase, să meargă greu traficul, să înjure şoferii de pe autostrada aortă, să claxoneze cu junghiuri scurte sau lungi, după gust, să mai apară şi cîțiva caralii care să încurce şi mai mult circulația, să treacă mulți pietoni, de orice neam ar fi ei, viruşi sau molime, să le rămînă ochii şoferilor la cîte o SIDA în fusta mini pierdută prin artera aglomerată, şi odată STOP la toate intersecțiile, dar nu am eu norocul ăsta, sînt vii şi nebunatice babele, se cutremură sub hohote autobuzul de şase, e ora veseliei, te urci şi te înveseleşti, aşa, din nou limba scoasă printre dinți a şoferului vînînd suflete de gropi, şi odată ce se opreşte, am ajuns, măi, coborîți dracului odată, toate babele se înghesuie în deschizătură, e ca un viol în grup cu încetinitorul, nu, nu e o poştă, nu, e viol anapoda, pîrîie chederele uşilor, afară se aude gîlp, gîlp şi momîile cu basmale cad pe trotuarele oraşului, se împăştie cocoşate, gălăgioase, mogîldețe întunecate în toate direcțiile, oraşul le primeşte nedumerit printre blocurile cenuşii, le face loc cu scîrbă, îşi astupă nările centrul oraşului, nu-i place mirosul nostru, al celor care se trezesc prea de dimineață, ajung la serviciu, mă chinui să descui, într-un tîrziu reuşesc, clac, face cheia în broască, am descuiat şi totul se rupe şi pe urmă iar, mă chinui să încui, într-un tîrziu reuşesc, clac, face cheia în broască, am încuiat, pot să mă car, s-a mai dus o zi de muncă, pe tot holul duhneşte a

mîncare de la femeile de serviciu care gătesc în cămăruța lor de lîngă budă, dracu' ştie ce combinații fac astea, probabil pun la un loc conținutul borcanelor aduse de acasă şi halesc la grămadă cu trei linguri din aceeaşi oală, mai miroase şi a țuică, dar asta nu e de la ele, o ştiu bine, tîmpiții de la „speciale", beau ăştia de sting, te şi miri cum naiba mai reuşesc să aburească bucățile alea grozave de carne pe care le tăvălesc şi le molfăie pe sub birouri, asta e, pentru unii potența e un blestem, pentru cei ca mine nu, la noi e ca o umbrelă pe care o ții mototolită în geantă ani de zile, dar o uiți acasă exact în zilele cînd plouă, clac, pentru siguranță, să nu ne fure americanii inteligența, acum chiar că am încuiat, mă întorc brusc, aşa sînt eu, un nătărău repezit, mă lovesc de o porție de varză călită, burtos, chelbos, soios, cu trei firimituri lipite în colțul gurii, cu bretele rozalii înnegrite deasupra beteliei, cravată roşie cu două dungi maro, costum gri, nasturi slăbiți de culori diferite, doi dinți de aur vizibili în caz de rînjet, aur, fir-aş al naibii, îți vine să iei un tîrnăcop şi să sapi, m-am ciocnit bine de tot cu El Dorado, mă gudur, să trăiți dom' inginer, ce faci, băi puştiule, dai peste mine, mă scuz, varza călită s-a mai răcit, începe să pută binevoitor, ehe, mînzule, cînd eram eu ca tine, coborîm împreună scările, la fiecare etaj şuvoiul uvrierilor se mai îngroaşă cu cîțiva prăpădiți, ca un intestin suprasolicitat, pe mutre călcînd, cînd calc mutre pe, un joc nevinovat, pe mutre, pe sute de mutre, pe kamasutre de mutre, una, două, trei, patru trepte coborîm, etajul trei abia, cum ar fi un cutremur acum, acumulate energii descărcîndu-se brusc, e inutil, chiar dacă voluptatea catastrofei comandate mă străbate, iar am o gaură în buzunar fir-ar să fie, etajul doi, tipa de la marketing se chinuie să încuie uşa, împinge cu genunchiul, cabrată, exemplar exemplar, blugi decolorați strînşi peste curbe line, pantofi negri cu toc înalt, bluză galbenă pufoasă, lan de rapiță înflorită pe două

dealuri simetrice, al dracului de înalte dealurile, îmi fac rău de înălțime numai cînd le privesc, aiurea, asta nu mai e privire, e hulpavă rîvnire, nici măcar nu mă vede, mototolitul ăsta nu merită nici o atenție, mă scurg pe lîngă ea, cît mai mic, mai subțirel, ezit, transpir, sughit, respir, săru' mîna, să vă ajut, nu, mulțumesc, rece, gheață, ghețari, foci, urşi polari, viscol, sănii trase de cîini, igluuri, eschimoşi în izmene, paişpe pinguini puberi plîng prosteşte prăjind peşte proaspăt prins, proaspăt peste poate peştele prins de puberii pinguini plîngăreți, mă fac şi mai mic, cobor, etajul unu, parterul, portarul, ciolan cu fasole, uşa firmei scîrțîie, pîrîie, ghiorțăie, intestinul uniform îndesat se goleşte vesel, defecație relaxantă a clădirii, ce bine e, spune ea, clădirea, plescăind din capacele de toalete, ura ura şi la gară, spunem noi, vreo douăzeci de inşi chiar o apucă spre gară, restul rămîn în stația de autobuz, ne adunăm, ne înghesuim unii în alții, Demiurgul ne numără, doi, patru, optişpe, şaizeci, prea puțini pentru un accident pe cinste, o las pe mîine, zice el şi ne trimite douăşdoiul, ne amestecăm, ne mirosim, ne molfăim, într-o maioneză pe punctul de a fi salvată de la tăiere, repede muştarul sau sifonul, soseşte în stație douăşdoiul, urcăm, porția de varză călită nu mai e lîngă mine, ne lipim unii de alții, mă întrețin cu o ciorbă de burtă, da, doamnă, aşa e, aveți perfectă dreptate, păi asta e viață, cu ce cîştig nu mă ajung nici eu care nu am familie, dar dumneavoastră, cu copii şi… apropo, Domnul Ciorbă-De-Burtă, tot cretin? coboară la prima, în autobuz e tot mai cald, ne coacem încet-încet în timp ce prindem mirosul ăla de frigider împuțit, îmi aduc aminte de ceva şi rînjesc, na, dracu' m-a pus, m-a văzut, murătura, acum o să creadă că mă hlizesc la ea, o roade chestia aia pe care o neglijează, sigur, îmi înfund capul între umeri şi cobor cu cîteva stații înainte de centru, în dreptul restaurantului, nu mă grăbesc, am timp, mă întîlnesc cu piersica abia peste o oră, zum-

zum-zum, fix treişpe imagini mi se derulează prin cap, vreo cinci chestii cuminți, restul perversiuni, îmi lasă gura apă, scuip, nu-i frumos, ba da, uite, saliva albă înfloreşte neagră pe asfaltul încins, ce ți-e şi cu omul, ființă tîmpită, cum prinde o secundă liberă, cum îi zboară mintea la dosuri, nu contează forma sau mărimea, dos să fie, sau poate să nu fie, ci doar să creadă el că este, îl apucă aşa un tremurici care îl ține cam tot restul vieții, dosurile se adună la catastif, unul după altul, e o întrecere pe cinste, pe onoarea mea, dusă la extrem competiția, pînă la capăt, în coşciug, unde stai şi te gîndeşti că e cam răcoare şi parcă ți-ar prinde bine o pereche de sîni calzi lipiți de palme, ca să-ți mai încălzeşti degetele, dar asta nu se poate, aşa că taci ca mortul, înghiți în sec şi numeri dosuri, apoi faci diferența între cele pe care le-ai avut şi cele pe care e scris un nume, calculezi de zor şi dacă obții un rezultat măricel eşti un om făcut, ai cîştigat, poți să aştepți pomenile. Merg pe jos o stație, nu am de ce să mă grăbesc, trec pe lîngă universitate, un coş cu fructe se răstoarnă, caise rozalii se rostogolesc pe lîngă mine, coapte şi parfumate, au picioare lungi şi drepte, calc în gropile din trotuar, doi ardei tineri rînjesc şi pipăie caisele, boşorogule, îmi aruncă din vîrful unghiei degetului mic de la piciorul stîng, îmi umplu gura cu disprețul lor, are gust de conopidă putredă disprețul, dau de o cabină telefonică, înăuntru cioburi, miros de urină şi trei rahați uscați de cîine subnutrit, dispuşi simetric, la unghiuri de o sută două zeci de grade, frumos aşezați ca într-un muzeu, pun un picior într-un colț, cu grijă să nu calc în exponate, pe celălalt în alt colț, formez numărul, sună, răspunde piersica, alo, spune şi fălcile mi se lipesc, glandele salivare pompează ca nebunele, se umple gura repejor, spun şi eu alo, uite ce-am făcut, un mic lac de agrement în centrul de greutate al triunghiului scatologic, nu ne vedem azi, îmi spune, am o lipeală grozavă, e rost de mălai, puiule,

înțelegi, ochei, zic eu, dacă aşa vrei tu, clic şi tiii în receptor, tiii apoi uuu, trece trenul cu poze porcoase, stau la barieră rînjind, în imagini nu mai sînt eu, cu piersica e altul, o porție de caviar, blond, cu maxilare pătrate şi ştremeleag de fontă, clasa întîi peste tot, nu are clasa a doua trenul ăsta, trece şi ultimul vagon, conductorul în chiloți portocalii flutură steagul jegos şi îmi face semn cu degetul mijlociu, se ridică bariera, calc glorios în rahați şi ies. Mi se usucă gîtul, încep să îmi tremure mîinile, e clar, îmi spun, e una din zilele alea, nu e un motiv de îngrijorare, e ca menstruația, cam o dată pe lună mă apucă pofta de scris, înhaț atunci un pix, mîzgălesc cîteva rînduri, nu mă ține mult, trece repede, mai rău e cînd pățesc ca acum, sînt pe stradă şi nu pot să o fac, iar rîndurile alea programate să fie scrise mi se zbat şi mi se umflă ca nişte viermi turbați în moalele capului, nu mai rezist şi mă opresc în parc, cad pe o bancă, scot pixul, scriu pe dosul unui certificat medical găsit prin buzunare, scriu, mă uşurez, pe cinstite, e o senzație a-ntîia, ca atunci cînd ieşi noaptea dintr-o cîrciumă cu vezica plesnind de nerăbdare şi te opreşti lîngă un gard parcă anume proiectat pentru ceea ce urmează să îi faci, ți se încurcă degetele în nasturi, apoi priveşti stelele, e un moment unic, credeți-mă, trebuie să fii bărbat şi bețiv ca să poți trăi aşa ceva, în fine cam aşa stau lucrurile şi cu scrisul meu, la mijlocul frazei mi se termină combustibilul şi bag pixul în buzunar, mă închei la nasturii inspirației, îmi aprind o țigară, mă holbez la perechea de pe banca de vizavi, o caisă şi un castravete încă verde se joacă de-a salata, se încăpățînează să îşi amestece gusturile, mă scîrbesc, sar în autobuz şi pînă acasă nu mai aud nimic, cineva mă întreaba dacă mi-e foame, iar eu spun nu-nu, mulțumesc, sînt sătul, Doamne ce sătul mai sînt!!!

La cercuri

Că bine mai era la Cercuri, Doamne, începeam să ne adunăm duminica dimineața, coboram de pe străduțe înfofoliți în pufoaice şi broboade, apoi urcam din nou dealul spre căminul cultural, cu toții, tineri şi batrîni, aburul răsuflărilor izbucnea ici şi colo de sub căciuli, cîte un copil lua un lemn şi zdrăngănea pe garduri stîrnind cîinii şi scuturînd zăpada de pe porți, două cîte două femeile mergeau cu pauze încremenind în mijlocul frazelor, în mijlocul străzilor, în mijlocul satului, 'ai nu mă-nnebuni!, aşa a făcut nenorocitu'??, apoi îşi reluau drumul clătinînd din broboade, treceam pe la poarta bisericii, părintele Ilie tot mai spera, aştepta să vadă doar-doar o intra vreunul şi la el, dar speranțele îi erau deşarte, şirul de babe în care îşi pusese nădejdea se scurgea uşor prin fața ochilor lui duşmănoşi, n-avea nimeni nimic cu el, doar că vremurile o luaseră înaintea lui, iar noi nu mai aveam timp de pierdut, eram bătrîni încă de la naştere, şi prea hulpavi eram să trăim raiul de aici pînă la cel promis de Sfinția-Sa, ne îndreptam spre căminul cultural cu toții, purtînd în buzunare bateriile, asta era regula, ne spusese Sile Administratoru', bă, cînd veniți, luați şi baterii cu voi că eu nu bag curent în dărăpănătura asta de cămin din banii mei, aşa că luam baterii de la orice magazin, pînă şi la moară sau la povarnă găseai baterii pentru că toți ştiau de boala noastră cu cercurile şi toți ne împărtăşeau păcatul, ne înşiram frumos la intrarea

în cămin şi ne aşteptam rîndul la cercuri, cîte unul se apuca să facă glume pe seama femeilor care se mai ruşinau de faptul că erau acolo, femei în toată firea veneau să viseze, ele se înghionteau şi rîdeau pe sub mustăți, apărea şi Sile, demn, mîndru, pe bicicleta lui cea nouă, îi făceam loc respectuoşi, dădea din cap numai, nu deschidea gura, descuia şi intram odată cu soarele de dimineață în încăperea întunecoasă, făceam să scîrțîie duşumelele vechi din scîndură de brad, ne îmbulzeam să apucăm loc pe scaune, ne descheiam la nasturi, ne suflam nasurile, ne dregeam glasurile, ne împachetam căciulile şi aşteptam cuminți să vină Sile, care apărea într-un tîrziu, rînjind, cu o țigară în colțul gurii, cu un braț de cercuri înşirate pe mînă, trăgînd după el un snop de cabluri colorate, se oprea la fiecare şi alegea de pe mînă un cerc de alamă, semănau cu cununiile de la biserică cercurile alea, dacă stau să mă gîndesc un pic, punea cununa lucioasă pe fruntea omului, dacă nu se potrivea bombănea şi căuta alta înjurînd căpățînoşii, trecea mai departe, dă, bre, basmaua aia jos, cum vrei să pui cercu' dacă ții basmaua pe cap?, se conformau babele repede-repede, numai să nu se supere dom' Sile, copiii rîdeau cu gura pînă la urechi, bărbații clătinau din cap atotştiutori, băi Sile, vezi să nu mă mai strîngă ca data trecută, că m-a durut capu' trei zile, mai zicea cîte un bărbat, păi nu de la asta te-a durut, bre, rîdea Sile şi îi şoptea la ureche două-trei vorbe şi omul se înroşea ca pătlăgica, trăgea Sile de cabluri, le înşira printre picioarele scaunelor vechi din lemn lăcuit, apoi le lega la cercuri, hai, sînteți gata? ne striga el, gata, ziceam noi, acum băgați bateriile în păstaie, şi băgam bateriile în păstaia crescută pe şirul de cabluri legat la cununiile de pe capetele noastre şi abia atunci se făcea întuneric cu adevărat, nu dura mult, dar era cel mai al naibii întuneric pe care îl trăiserăm, apoi începea să se lumineze

uşurel şi fiecare dintre noi se trezea în lumea pe care ne-o clădiserăm în săptămînile trecute, unii se trezeau la malul mării, alții în vîrful munților, orfanii căpătau mame, orbii căpătau vederea, neputincioşii căpătau haremuri, săracii bogăție şi plictisiții adrenalină, totul depindea numai de tine, puteai să fii cine vrei şi unde vrei, umblau bîrfele prin sat despre cercul fiecăruia, că Gheorghe îşi făcuse cercul cu ajunul Crăciunului, împărăția acolo peste un neam prosper şi vesel, de cum intra în cerc îl aşteptau copiii şi nepoții pe care nu îi avusese niciodată, înjunghiau porcul şi sîngele scurs pe zăpadă era mai roşu şi mai real decît cel adevărat, mîncau pomana porcului şi beau vin bun, că Vasile, care nu avusese în viața lui pămînt, era chiabur şi ara de dimineața pînă seara cu mîinile lui un ogor mare cît lumea, că Ioana lui Purice făcea pomană pentru soacră-sa, că soacra Ioanei lui Purice îl însura pe fiu-său cu o fată de măcelar, că Ion Porcaru o ținea pe Claudia Schiffer în hambar, că Marin avea o motocicletă de mii de dolari cu care fugea de nebun pe malul mării, şi cîte şi mai cîte, de durau de dimineața pînă în crucea prînzului, se lăsa liniştea în căminul cultural, Sile fuma şi se plimba printre noi, mai trăgea de cîte un cablu să vadă dacă e bine prins, mai aduna cîte o broboadă de pe jos şi o punea posesoarei în brațe, apoi, spre amiază, ducea coşul cu baterii uzate la gunoi pregătindu-l pentru noua şarjă, se mai uita la ceas, se milostivea să ne mai lase un pic, apoi se îndrepta spre colțul lui unde avea un laptop verde cu plasticul sărit pe alocuri, cu ecranul brăzdat în trei locuri de dungi roşii, cu tastele şterse de mult, meşterea cîte ceva, deschidea ferestre în cercurile unora, mai striga la cîte unii să se potolească, cu voce de Dumnezeu furios striga Sile în cercuri, mai rîdea în barbă de ce vedea numai el, într-un sfîrşit închidea laptopul, se ridica şi trăgea draperiile, ni se stingeau lumile şi se

aprindeau vechile dureri, ne întorceam în sat unul cîte unul, Sile ne dădea afară fără să îi pese de entuziasmul unora sau de durerea altora, doar pe Marin îl mai lăsa să stea cu cercul pe cap, uneori stătea cu zilele, nu îl invidiam, ştiam noi cu Marin bucăți dintr-o poveste pe care doar Sile o ştia în întregime, Marin nu era un neica nimeni, dar nici deşteptul satului nu era, la începuturi era doar într-un singur fel celebru: se născuse urît din cale-afară, lumea zicea că mamă-sa se speriase de pîndarul cimitirului într-o noapte prin '49 cînd căra apa pentru soacră-sa, ăla sărise gardul şi o luase de mînă, şoptindu-i vorbe dulci că o avea la inimă de mult, femeia se speriase ca de moarte şi urlase cît o țineau bojocii, amuțise vreo două săptămîni şi taman atunci rămăsese grea cu bărbatu-său, peste şapte luni se născuse Marin, urît de îl scăpase părintele în cristelniță la botez, de aia lumea îi zicea Marin a' lu' Speriata, nu avusese o copilărie frumoasă Marin, muncise din greu, de mic, pe pămîntul lui tată-său, luase bătaie cu ghiotura, apoi se angajase la Combinat, cît era ziulica de lungă îl trimiteau şefii de pe acolo să închidă robineții ăi mai mari, că avea putere, se bucurase de milostivenia deghizată în poftă de sex a cîtorva femei de serviciu mai miloase, ajunsese chiar şef de echipă prin '83, dar nu i se urcase la cap, rămăsese acelaşi om urît, dar apreciat de şefi şi de femeile de serviciu, că era conştiincios la muncă şi altruist la împerechere, asta pînă de curînd, vreo doi ani să fie de atunci, cînd ieşise la pensie şi se apucase de muncit pămîntul rămas de la tată-său, fără prea mare tragere de inimă muncea omul, la cercuri în nici un caz nu ți l-ai fi imaginat, dar patimile nu aleg, aşa că se cam lipise de căminul cultural, nu era duminică să lipsească, în cercul lui la început nu era mai rău ca la alții, era o insulă tropicală cum are tot omul, aşa cum vedeai în afişele de pe pereții fostului cinematograf, de acolo luase şi

modelul, o insulă mititică mărginită de plaje aurii şi ape albastre, cu palmieri, verdeață multă şi cu un mic combinat petrochimic într-un colț, prin care el conducea o motocicletă roşie ca focul, era singurul bărbat în cercul lui şi în combinatul lui, şef peste vreo douăzeci de instalații de cracare catalitică, mititele cît un saivan fiecare din ele, nu produceau nimic, decît zgomot şi un pic de praf ca să aibă femeile de serviciu ce şterge, erau vreo zece cu toatele, femeile astea, nu cine ştie ce frumuseți, dar zdravene şi în putere, ştergeau praful cu o îndemînare remarcabilă, aş putea spune, ducea viață de om cumpătat Marin şi în cercuri şi afară, nu se auzise de vreo netrebnicie pînă la incidentul cu Ana, iarăşi un element social de la care nu te-ai fi aşteptat la blestemății, Ana era chiar stereotipul femeii din satul nostru, muncitoare din sărăcie, devotată bărbatului din urîțenie şi în general cumsecade din lipsă de imaginație, doar păcatul băuturii îl avea femeia (aici iarăşi se încadra perfect în peisajul satului), nu bea mult, doar dimineața o puteai mirosi, în rest nu se atingea de țuică, era chiar o femeie normală, uscățivă, osoasă, înaltă cît uşa căminului cultural, dacă stau să mă gîndesc un piculeț acum îmi dau seama că era puțin cam înaltă, probabil de acolo avea cucuiele alea multe de pe frunte, că deh, pe la noi oamenii îşi fac uşile joase să nu iasă căldura, dar nu conta prea mult, că nu se vedeau prea tare cucuiele şi oricum le acoperea cu basmaua trasă pînă deasupra sprîncenelor care îi umbreau ochii verzi spălăciți, mergea un pic şchioapă Ana, de picorul drept în special, dar asta numai vara, pentru că iarna şchiopăta de stîngul, chestie de încălțăminte, probabil, în fine, o femeie cu totul şi cu totul normală, ca mai toate femeile din satul nostru, avea şi un bărbat, Stelică Ghioagă, iarăşi un om cumsecade care numai la beție cădea în patima bătăilor şi se apuca să caute

foştii comunişti şi să îi fugărească prin vii, numai ce îl vedeai că înşfacă un par din capul rîndului şi aleargă pe rîndul de vie, era mic de statură şi îndesat, iar dacă se întîmpla să fie vară şi viţa înaltă, zăreai doar vîrful parului fugărind prin vii cîte o bască proletară, de aia îl mai numeam în joacă Parul Lui Dumnezeu, nu se supăra Stelică, era om bun în esenţă, avea doar boala asta cu comuniştii şi boala geloziei pe care Dumnezeu se milostivise şi i-o mai domolise făcîndu-i femeia urîtă, în fine, acum spuneţi şi dumneavoastră dacă ăştia erau oameni de la care să te aştepţi la melodrame, vă jur că nimic nu s-ar fi întîmplat dacă n-ar fi fost cercurile alea blestemate, Stelică nu prea dădea pe la ele, dar Ana se cam spurcase, cred că de la ţuică i se trăgea, că altfel era femeie ruşinoasă, se dusese prima oară într-o joi şi se uitase la ăi de stăteau frumos pe scaune cu cercurile pe cap, se hlizise şi ea cu chibiţii de pe margine de mutrele transfigurate ale visătorilor, apoi se mai uitase un pic la afişele de pe pereţi, zăbovise îndelung la unul cu o actriţă americană pe care nu mai ţin minte cum o cheamă, apoi scosese polul dintr-un buzunar şi bateriile din celălalt şi îl rugase pe Sile Adminu' să o lege la cercuri, aflasem mai tîrziu că îşi înjghebase o gospodărie micuţă înăuntru, o casă albă cu ferestre verzi, două rînduri de roşii în curte şi în rest nimica, numai iarbă şi pomi, dar bateriile le consuma pe altceva: se făcuse frumoasă, luase chipul actriţei de pe pereţi, aşa cum şi-l putea aminti ea cu mintea ei înceţoşată, de necrezut, dar făcuse treabă bună, Sile ne scosese pe ascuns la imprimantă poza ei necruţătoare, de rămăseserăm toţi încremeniţi, avea ochi albaştri şi adînci şi păr negru lung de ţi-ai fi lipit palmele de el şi acolo ai fi murit ca Japonezu' – electricianul care crăpase cu mîna înfiptă pînă la cot în televizorul de la primărie, nu ştiu ce mai făcuse Ana şi cu buzele alea roşii şi cu obrajii ăia albi, cu sînii

vîrtoşi şi fesele vioaie, dar eu, unul, recunosc cu mîna pe inimă că multă vreme am tot cumpărat de la Sile poze din alea scoase la imprimantă, pe urmă ne-a trecut, nouă, dar nu şi lui Marin, care probabil a fost mai impresionat decît noi, într-o asemenea măsură încît nu s-a lăsat şi a făcut o blestemăție nemaivăzută care iarăşi, nouă, ca nişte oameni de bună credință ce eram, nu ne-ar fi trecut prin cap cu nici un chip: Marin s-a apucat într-o zi să caute marginea cercului, adică a mers şi a mers acolo în cercul lui pînă ce a ajuns la un gard dincolo de care părea să îl pîndească muma nopții şi a întunericului, din pari de salcîm, cu lații din fag şi ulucile din brad, gardul, o aberație în accepțiunea mea, dacă îmi permiteți, lumina se termina imediat după gardul ăla, Marin însă nu s-a încurcat în metafizici din astea, a rupt două uluci şi s-a trezit în cercul vecinului, curînd am aflat şi noi, cu toții, nu-ți venea să crezi, te uitai la gard ca prostul şi aşteptai să vezi ceva dincolo de el însă bezna stătea lipită în spatele lui ca un macat de funingine, dar odată ce băgai capul printre uluci se trăgeau perdelele de smoală, vedeai în cercul vecinului, ăsta putea să fie oricine, de la o zi la alta se schimbau vecinii, aşa că dacă voiai să dai de cineva aveai multe garduri de străpuns, dădeai frumos bineți omului că treceai prin cercul lui, unii îți răspundeau, alții te luau la înjurături, alții puneau cîinii pe tine şi tot aşa, n-aveai ce zice, omul pe pămîntul lui face ce vrea, să vezi atunci umblătura dracului pe noi, frățioare, mergeam de colo-colo ca năucii, ca să rîdem de cercurile altora, după un timp ne-a mai domolit Sile Administratorul care umbla cu un ciocan şi nişte colaci de sîrmă din cerc în cerc şi încerca să pună ulucile la loc, doar lui Marin nu i-a trecut, pasămite poza Anei din cercuri săpase probabil o circumvoluțiune nouă şi adîncă în creierul lui, nu s-a lăsat deci pînă nu a dat de ea, a găsit-o în curte copilind roşiile,

nu s-a dus la ea, a stat doar în iarbă şi a pîndit-o, asta şi-a văzut de treabă, apoi s-a luat cu altele, Marin să mai plece pas, azi aşa, mîine aşa, s-a prins Ana într-un tîrziu că stă un obsedat în iarbă, aşa că a început să umble în cerc numai în fuste strîmte şi în bluze largi, să se parfumeze şi să-şi spele părul la soare, să se plimbe printre copaci goală, numai într-o cămăşuță de in, Marin să turbeze, nu altceva, din mațe îi urcau efluvii tulburi spre extremități, simțea că i se lungesc toate, dar nu se mişca nici să îl omori, pînă într-o zi cînd Ana n-a mai răbdat şi s-a dus direct la el, l-a privit cu ochi de cer înnorat deasupra mării, a rîs scurt şi l-a tăvălit în iarba înaltă vreo două ceasuri, cu bucurie mare s-a ridicat mai apoi Ana din iarbă, că v-am zis că Marin era altruist, din fire sau poate din prostie, aşa că din acea zi nimeni n-a fost mai fericit decît ăştia doi, nimeni nu ştia nimic, dar zi de zi Marin îşi lua motocicleta şi umbla din cerc în cerc petrecut de blestemele oamenilor pînă ce simțea parfumul Anei înmiresmînd împrejurimile, trecea gardul, sprijinea motocicleta de un pom şi o zărea în depărtare, în curtea casei albe, aplecată pe jumătate, copilind roşiile, i se răsculau toate simțurile, păşea furiş şi o cuprindea de mijloc pe neaşteptate, ea țipa fericită şi se topea sub răsuflarea lui, i se ghemuia la piept fericită şi el îşi dădea seama că nici una dintre femeile a căror ardoare o primise cu un soi de bogdaproste la combinat nu se lipise aşa de el, cu trupul tot, femeia asta îşi punea urechea pe pieptul lui şi închidea ochii strîns, de teamă să nu se trezească dintr-un vis, era cam toantă, normal că era vis, pînă şi cei mai tîmpiți ştiau asta, de fapt o ştia şi Ana şi i se strîngea inima cînd se gîndea că afară e măritată cu Stelică, respira adînc însă şi curînd mirosul de bărbat al lui Marin îi aprindea din nou dragostea şi îi alunga gîndurile negre, fericire fără margini, cum ar spune Maupassant, cred, dar asta numai în cercuri,

afară se făceau că nu se cunosc, îşi dădeau doar bună ziua pe uliță ca tot omul, ca să nu intre satul la bănuieli, totuşi ceva îi păruse ciudat încornoratului de Stelică, pe ăsta nu prea îl vedeai la cercuri, că avea el destulă treaba cu comuniştii în timpul liber, aşa că chiar nu prea ştia ce se întîmplă pe acolo, auzise el pe la cîrciumă cum stau treburile, dar nu prea îi păsa, ceea ce i-a dat de bănuit însă a fost comportamentul neobişnuit al Anei care renunțase să mai bea țuică dimineața înainte de a pleca la cercuri, asta era chiar un semn îngrijorător, aşa că se pusese pe gînduri, fapt neobişnuit pentru el, de data asta, încercase să bea, dar la oameni de genul lui nu prea mai merge băutura cînd eşti îngîndurat, mai fugărise cîțiva comunişti, dar fără chef, îi pierduse prin vii cu mare uşurință şi parcă zărise un pic de dispreț în ochii lor, aşa că într-o zi mersese la cercuri şi îl luase pe Sile de beregată, ăsta se scăpase pe el şi îl trimisese drept în cercul Anei, intrase Stelică înăuntru şi o văzuse pe Ştima Lacului de care îi tot povestise bunică-său şi care îi condimentase adolescența, era Ana, şi felul în care cînta prin curte îl înnegrise la suflet pe Ghioagă care realizase că asemenea transformări bruşte au loc în special ca urmare a nesăbuințelor adulterine, aşa că s-a pus la pîndă, trei zile nu s-a mişcat din cercuri, a aşteptat în porumbul vecinului, turbat peste măsură bărbatul, mai băga capul din cînd în cînd printre uluci să vadă dacă a sosit amorezul nevesti-sii, îi urca furia în gît ca vinul prost după o beție cu duşmanii, dar aştepta fără să se mişte, se lăsase seara deja şi gelozia cruntă îi făcea ochi de pisică aşa încît, cînd iarba a început să scîrțîie sub paşii lui Marin, Stelică era deja în cercul nevesti-sii, furişîndu-se, cu limba scoasă în colțul gurii, cu o bucurie năpraznică în ochii de nebun, cu parul strîns în palmele muncite, gata să ucidă, trebuie că în seara aia vreun înger lăsase deoparte treburile lui înge-

reşti, cîntări şi alte prostioare din astea de asexuat, şi se aplecase puțin asupra lui Marin care se întorsese brusc şi văzuse nenorocirea venind spre el cu parul în mînă şi cu dinții rînjiți, fugise Marin ca de Moarte şi nu se oprise decît în cercul lui unde apăsase întrerupătorul negru de ebonită şi ieşise, alergase dîrdîind pînă acasă şi plînsese în pumni ascuns în fînar cu gîndul la Ana, îşi imagina el bine ce avea să îi pață pielea şi nu îşi imagina greşit deloc, Stelică se strecurase mai departe pînă în bătătura Anei din cercuri şi o luase la poceală, dădea cu mare plăcere, răcorindu-se, dădea fără grabă, că ştia că dă degeaba şi că bătaia adevărată avea s-o dea el afară, nu acolo, o lăsase pe Ana cu capul zdrobit lîngă o tufă de iasomie, aruncase parul şi plecase calm, cu gînd să aplice în lumea bună învățăturile din cercuri, ca să vezi chestie, țeasta nu se sparge cu una cu două şi în nici un caz dacă dai la întîmplare, trebuie metodă şi răbdare, ieşise şi plecase la cîrciumă unde băuse cîte ceva, te miri ce, nimic important, apoi luase drumul casei unde se pusese din nou pe aşteptat o Ană confuză şi neştiutoare pentru care lucrurile din cerc se petrecuseră prea repede, alarmele țiuiseră în laptopul lui Sile semnalînd moartea personajului aşa că omul o dăduse afară, se trezise Ana pe jos în căminul cultural fără prea multe amintiri dinăuntru, plecase spre casă dînd binețe oamenilor pe stradă, aveau să fie ultimele cuvinte pe care avea să le rostească, intrase în curte încercînd să alunge din inimă şi din minte ultimele rămăşițe de zîmbet, deshisese uşa casei şi se întîlnise cu destinul, crud, băut şi cu un par de salcîm în mîini, răsuflase o dată adînc şi mai apucase să întrebe „de ce dai, Stelică?“, mai tîrziu doctorii aveau să spună că din fericire țeasta i se dovedise suficient de groasă, dar din păcate un biet vas de sînge ieşise din matcă şi se revărsase pe cîmpia fericirii ei, cufundînd-o într-o mare de vise ciclice în care

amintirea lui Stelică o fugărea într-un coşmar continuu dincolo de pereții închisorii în care ajunsese, după două luni rudele renunțaseră să o mai poarte pe la doctori, o scoseseră din spital şi o lăsaseră în grija unui nepot din sat căruia Marin i-a dat motocicleta lui din cercuri pentru a-i adormi vigilența, a închiriat cămăruța din căminul cultural unde cîndva stătuse aparatul de proiecție şi, prin găurile pătrate prin care altădată un ochelarist pedofil ne hrănea cu filme, trăsese cablurile unui cerc pe care cu smerenie i-l pusese Anei pe fruntea plină de cucuie schimbînd coşmarul nevăzut, dar banuit de inima lui de îndrăgostit, cu visul dulce al copilitului de roşii în căsuța alba, Ana trăia numai în cercuri, în timp ce afară Marin o hrănea cu linguriță, îl vedeau oamenii dimineața că trece pe bicicletă, cu sticla de lapte bătut într-o sacoşă de plasă, îl abordau cu milă, un' te duci, Marine?, iacă, la cercuri, neică Gheorghe, mă duc să văz ce face Ana, mergi cu Dumnezeu, băiete, se pierdea prin vălătucii de praf stîrniți de camioanele de la balastieră, ajungea la cămin, descăleca din mers aproape, sprijinea bicicleta de zidul văruit, lua sacoşa şi păşea în întuneric, Sevastița mătura sala şi prin porțiunile de vopsea desprinsă de pe geamuri soarele pătrundea înăuntru şi înfigea săgeți galbene în duşumeaua putredă, Ana zăcea pe scaun în cămăruța de proiecție şi nu ştiai dacă mai e vie sau a murit, Marin îi dădea părul la o parte de pe față, o ştergea la colțurile gurii cu o batistă mototolită, apoi o hrănea cu răbdare, hai cu neica, Ană, mănîncă să prinzi puteri, hai că mai tîrziu avem treabă, şi rîdea pe înfundate, apoi îşi punea şi el cercul şi plonja ca un delfin în oceanul pasiunii nătînge, pură şi nesofisticată cum era ea, Ana îl aştepta rîzînd la gard, şi lui i se tăia răsuflarea, işi revenea abia mult mai tîrziu, la cîrciumă, unde într-o seară de mai ne-a spus tuturor povestea copleşind imaginația noastră săracă cu

şuvoiul de apă călîie al iubirii lui nebune, ne-a invitat pe toți la nuntă, unde ne-am dus, că doar nu era să fim sălbatici, Sile şi-a ținut cuvîntul, poate şi din remuşcări pentru faptul că participase la necazul omului, şi a stricat gardurile dintre cercuri, a fost frumoasă nunta, doar că nuntaşii nu se prea potriveau între ei, epocile se amestecau şi personajele se tăvăleau într-un talmeş-balmeş anacronic, nu prea mai ştiai cine mai este fiecare, mai ales că Sile ne lasase să ne aducem şi însoțitorii făuriți în cercuri, vedetele de la Hollyood care răspundeau la nume de Gheorghe şi Măria se prindeau în horă lîngă Ştefan Cel Mare şi Marchiza de Pompadour, fermieri elvețieni rîdeau cu pirații din Peter Pan, iar piloții de la NASA dansau cu femeile de serviciu de la combinatul lui Marin, totul într-o veselă devălmăşie care avea să se mențină anarhică şi perpetuă, mulți, mulți ani după aceea, culminînd cu împletirea tuturor în minunata structură pe care răuvoitorii o numesc azi Babilonul şi pe care noi o numim simplu, ca pe vremuri, La Cercuri.

Doru Stoica s-a născut în Ploieşti, la 19 decembrie 1971. În 1995 a absolvit Facultatea de Utilaj Petrolier din cadrul Universității de Petrol şi Gaze, iar în prezent lucrează la un institut de proiectări din domeniul petrolului. În SF a debutat cu grafică în 1993. Prima proză publicată a fost „Paznic de noapte“ (1994, *Jurnalul SF*). N-a scris mult, a publicat şi mai puțin.

Este prezent în antologiile *Motocentauri pe acoperişul lumii* (Karmat Press, 1995), ***România SF 2001*** (Ed. ProLogos, 2001), *Megaera Anthology* (SUA, 2005). În *Almanahul Anticipația 1995* a publicat un text scris în colaborare cu Dănuț Ivănescu.

Cuprins

Între bariere 7
Despre chinezi, primari, burice... 14
Interneci 37
Despre şoferi 45
Jeopardy 52
Documentar 56
Suciu 63
O zi... 68
La cercuri 77